

(*)Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Información xeral do centro

(*)

Pode atopar toda a información do centro e as titulacións na páxina web:

<https://fccxxt.webs.uvigo.es>

Grado en Derecho

Subjects

Year 2nd

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V08G081V01301	Civil law 1. Obligations and contracts	1st	6
V08G081V01302	Criminal Law I	1st	9
V08G081V01303	Public international law	1st	9
V08G081V01304	European Union Law	1st	6
V08G081V01401	Administrative law 1	2nd	9
V08G081V01402	Criminal law 2	2nd	6
V08G081V01403	The Spanish legal system and civil proceedings	2nd	9
V08G081V01404	Civil law 2. Rights in rem	2nd	6

IDENTIFYING DATA**Dereito civil I. Obrigas e contratos**

Subject	Dereito civil I. Obrigas e contratos			
Code	V08G081V01301			
Study programme	Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito privado			
Coordinator	Mariño de Andrés, Ángel Manuel			
Lecturers	Mariño de Andrés, Ángel Manuel			
E-mail	ammarino@uvigo.es			
Web				
General description	Materia obligatoria do primeiro cuatrimestre do segundo curso que trata os elementos esenciais do Dereito Civil patrimonial, a saber, a obrigación e os contratos. Dedícase unha especial atención á responsabilidade civil tanto contractual como extracontractual			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.			
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar			
C39	CE47 - Coñecer as normas civís relativas ao dereito de Obrigacións, á Teoría Xeral da Contratación e aos Contratos en particular, con referencia á responsabilidade civil contractual e extracontractual			
C40	CE48 - Ser capaz de identificar problemas xurídicos de Dereito civil, abordando a súa solución mediante a procura, interpretación e aplicación da normativa civil aplicable ao suposto concreto			
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.			
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.			
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.			
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.			
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.			

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Trata os elementos esenciais do Dereito Civil patrimonial, a saber, a obriga e os contratos.	A2	B1	C39	D1
Dedicase una especial atención á responsabilidade civil tanto contractual coma extracontractual.	A3		C40	D3
	A4			D4
				D5
Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo. Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética. Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado. - Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais. - Coñecer as normas civís relativas ao dereito de Obrigacións, á Teoría Xeral da Contratación e aos Contratos en particular, con referencia á responsabilidade civil contractual e extracontractual - Ser capaz de identificar problemas xurídicos de Dereito civil, abordando a súa solución mediante a procura, interpretación e aplicación da normativa civil aplicable ao suposto concreto Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión. Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal. Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade. Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico. Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar. Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.				
		B4		D2

Contidos

Topic	
Tema I. Derecho Civil Patrimonial. A obrigación. Fontes.	1. Dereito Civil Patrimonial. 2. O dereito de obrigacións. Noción de obrigacións. 3. As obrigacións naturais. 4. Fonte das obrigacións. O artigo 1089 do Código civil. 5. Consideración sobre as distintas fontes das obrigacións.
Tema II. Estructura da relación obligatoria. A clasificación das obrigacións.	1. A estrutura xeral da relación obligatoria. 1.1.Os suxeitos da obrigación. 1.2.A prestación. 2. O dereito e crédito: diferenciación dos dereitos reais. 3. Clasificación das obrigacións. 3.1.Obrigacións persoaisísimas e non persoaisísimas. 3.2.Obrigacións mancomunadas e solidarias. 3.3.Obrigacións positivas e negativas. 3.4.Obrigacións transitorias e duraderas. 3.5.Obrigacións principais e accesorias. 3.6.Obrigacións de cuota líquida e ilíquida. 3.7.Obrigacións divisibles e indivisibles. 3.8.Obrigacións xenéricas e específicas. 3.9.Obrigacións simples e complexas.
Tema III. A modificación das obrigacións. Aa extinción das obrigacións: o art. 1156 Código do civil.	1. Diferentes tipos de modificacións. 2. Os cambios do acreedor. 3. Os cambios do deudor. 4. O art. 1156 do Código civil e as causas da extinción da obrigacións. 5. O cumprimento ou o pago en xeral. 6. A perda da cosa o a imposibilidade sobrevenida da prestación. 7. A condonación ou remisión da debeda. 8. A confusión. 9. A compensación. 10. A novación.

Tema IV. O incumprimento das obrigacións: causas e efectos. A protección do crédito.	1. Os supostos do incumprimento. 2. A responsabilidade do deudor. 3. O caso fortuito e a forza maior como causas de exoneración para o deudor. 4. A responsabilidade do deudor por incumprimento a él imputable. 5. A reacción do acreedor e a execución forzosa. 6. A indemnización de danos e perxuicios. 7. O artigo 1911 do Código civil: a responsabilidade patrimonial universal e seus caracteres. 8. Nacións básicas sobre as accións subrogatorias, directa e pauliana. 9. A acción subrogatoria ou indirecta. 10. A acción directa. 11. A acción pauliana ou revocatoria.
Tema V. O contrato: concepto e requisitos. A formación do contrato.	1. O concepto de contrato. 2. Clasificación dos contratos. 2.1. Contratos consensuais, reais e formales. 2.2. Contratos gratuitos e contratos onerosos. 2.3. Contratos típicos e atípicos. 2.4. Contratos instantáneos, duraderos e de execución periódica. 2.5. Contratos bilaterales e unilaterales. 3. Os elementos do contrato. 3.1. Elementos esenciais. 3.2. Elementos accidentais. 4. A libre formación do consentimento e os vicios da vontade. 4.1. O error. 4.2. A violencia. 4.3. A intimidación. 4.4. O dolo. 5. A forma do contrato. O principio de liberdade de forma.
Tema VI. O precontrato. As condicións xerais da contratación. A interpretación e integración do contrato.	1. O precontrato ou promesa de contrato. 2. O contrato de opción. 3. As condicións xerais da contratación e os contratos de adhesión. 3.1. Nación de condicións xerais da contratación. 3.2. A eficacia obligatoria dos contratos de adhesión. 3.3. As condicións xerais da contratación en Dereito español. 4. A interpretación do contrato. 4.1. Os criterios interpretativos de carácter subxectivo. 4.2. Os criterios interpretativos de carácter obxectivo. 4.3. O art. 1289 do Código civil 5. A integración do contrato.
Tema VII. A eficacia e ineficacia do contrato.	1. Os efectos do contrato. 2. Premisa sobre a ineficacia do contrato. 3. A nulidade do contrato. 3.1. Causas de nulidade. 3.2. A acción de nulidade. 3.3. Consecuencias da nulidade. 3.4. A nulidade parcial do contrato. 4. A anulabilidade do contrato. 4.1. Causas de anulabilidade. 4.2. A acción de anulabilidade. 4.3. Efectos da anulabilidade. 5. A pervivencia dos contratos inválidos. 6. O mutuo disenso. 7. O desistimento unilateral. 8. A resolución do contrato por incumprimento. 9. A rescisión do contrato. 10. A revocación do contrato.

Tema VIII. A donación. A compraventa.

- I. O contrato de donación.
 1. Concepto de donación.
 2. Modalidades da donación.
 3. Presupostos e elementos da donación.
 4. A revocación das donacións.
 5. Redución das donacións inoficiosas.

- II. O contrato de compraventa.
 1. A compraventa: ideas xerais.
 2. O obxecto da compraventa.
 3. Dereitos e obrigacións do vendedor.
 4. Dereitos e obrigacións do comprador.
 5. A dobre venda.
 6. Os riscos na compraventa; o art. 1452 do Código civil.

Tema IX. O contrato de arrendamento urbano. O contrato de arrendamento rústico. O contrato de obra e servizos.

- I. O contrato de arrendamento urbano.
 1. O contrato de arrendamento urbano: consideracións xerais.
 2. O arrendamento de vivenda. Modificacións legislativas.
 3. Os restantes arrendamentos urbanos.
- II. El contrato de arrendamento rústico. 1. Os arrendamentos rústicos: nocións xerais e lexislación aplicable.
 2. Réxime xurídico básico dos arrendamentos rústicos.
 3. A aparcería agraria.

- III. O contrato de obra.
 1. O contrato de obra: concepto e caracteres.
 2. O obxeito do contrato de obra.
 3. Posición do contratista.
 4. Posición do comitente.
 5. A responsabilidade por ruína: o art. 1591 do Código civil.
 6. As responsabilidades na construción na Ley Ordenación Edificación.

Tema X: O contrato de mandato. O contrato de sociedade. O contrato de préstamo.

- I. O contrato de mandato.
 1. Concepto.
 2. Clases de mandato.
 3. Réxime básico do contrato de mandato.
- II. O contrato de sociedade.
 1. Concepto e notas esenciais do contrato de sociedade.
 2. A personalidade xurídica das sociedades civís.
 3. Clases de sociedades.
 4. Contido do contrato de sociedade.
 5. Disolución e liquidación da sociedade.
- III. O contrato de préstamo.
 1. O préstamo de uso.
 2. O mutuo o simple préstamo.

Tema XI: O contrato de depósito. O contrato de fianza.

- I. O contrato de depósito.
 1. Concepto.
 2. Clases de depósito.
 3. Contido do contrato de depósito.
 4. Extinción do contrato de depósito.
 5. O depósito irregular.
 - II. o contrato de fianza.
 1. Concepto.
 2. Clases de fianza.
 3. As relacións entre deudor e fiador.
 4. As relacións dos cofiadores entre sí.
 5. Extinción do contrato de fianza.
-

Tema XII: A transacción. O convenio arbitral. Os contratos aleatorios.

- I. O contrato de transacción.
 1. Concepto de transacción.
 2. Os efectos da transacción.
 - 3- A transacción xudicial.
- II. O convenio arbitral.
 1. O convenio arbitral: concepto e tipos.
 2. Obxeito do arbitraje.
 3. Os árbitros.
 4. Efectos do arbitraje: o laudo.
- III. Os contratos aleatorios.
 1. A categoría xeral dos contratos aleatorios.
 2. O xogo e a aposta.
 3. O contrato de renta vitalicia.
 - 3.1. Suxeitos.
 - 3.2. Contido do contrato de renta vitalicia.
 4. O contrato de alimentos o vitalicio.
 - 4.1. A Ley 41/2003, de 18 de novembro.
 - 4.2. Contido básico do contrato de alimentos.

Tema XIII: Os cuasicontratos.
A responsabilidade extracontractual.

- I. Os cuasicontratos.
 1. Concepto.
 2. Clases de cuasicontratos:
 - 2.1. A xestión de negocios alleos.
 - 2.2. O cobro e o pago do indebido.
 - 2.3. O enriquecemento inxusto.
- II. A responsabilidade extracontractual.
 1. Os actos ilícitos como fonte das obrigacións.
 2. A responsabilidade subxetiva ou culposa por feitos propios.
 3. A responsabilidade por feito allego: carácter subxetivo da responsabilidade indirecta.
 4. O art. 1903 do Código civil: supostos de responsabilidade por feito allego.
 5. Evolución no orden lexislativo: "da responsabilidade por culpa á responsabilidade por riesgo".
 6. Supostos de responsabilidade obxetiva no Código civil.
 7. Principais supostos de responsabilidade obxetiva no dereito español.
 8. A reparación do dano: específica e pecuniaria.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo de casos	16.5	16	32.5
Estudo previo	0	15	15
Lección maxistral	33	21	54
Estudo de casos	1	9.5	10.5
Traballo	1	3	4
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	18	19
Exame de preguntas obxectivas	1	14	15

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Estudo previo	Busca, lectura e traballo de documentación, previo ás clases ou prácticas de laboratorio, que realiza o alumnado de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante

Atención personalizada

Methodologies Description

Lección maxistral	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Atención a preguntas e dúbidas formuladas polo alumno nas tutorías da materia. Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente no aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Tutorial).
Estudo de casos	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Atención a preguntas e dúbidas formuladas polo alumno nas tutorías da materia. Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente no aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Tutorial).

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Estudo de casos	Proba na que se presenta unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	20	A3	B4	C39 C40	D1 D3 D4 D5
Traballo	Resumos e/ou cronogramas e/ou exposicións e debates grupais.	10	A3		C40	D1 D2 D3 D4 D5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada.	40	A2 A4	B1	C39	D1
Exame de preguntas obxectivas	Probas que avalían o coñecemento que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades	30	A2 A4	B1	C39 C40	D1 D2 D3 D4 D5

Other comments on the Evaluation

Entenderase que o alumnado na **avaliación continua na primeira oportunidade**: a.- deberá realizar próbaa test obtendo unha cualificación mínima de 4/10 para compensar.

b.- deberá obter no exame de preguntas de desenvolvemento, para poder compensar unha parte que outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos, sen que ningunha das preguntas teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, sendo polo menos una das preguntas longas composta por dúas opcións das cales se escolle unha.

S e entenderá que o alumnado na avaliación continua na segunda oportunidade A. Deberá realizar unha de preguntas de desenvolvemento de toda a materia podendo obter unha cualificación do 70%.

b.- a esta nota sumárase a da as outras metodoloxías. O alumnado que **non se acolla á avaliación continua comunicándoo** no prazo sinalado, deberá facer unha proba final na que se lle formularán en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementada nun respecto daqueles que optasen pola avaliación continuada cun valor do 70% da cualificación e, ademais, uns casos cun valor do 30% da cualificación non realizando nin traballos nin proxectos. Deberá obter para poder compensar unha parte con outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos (sen que ningunha pregunta teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, contando polo menos unha pregunta con dúas opcións da que se responderá unha). No mesmo curso gardaranse as notas positivas da avaliación continua do primeiro período para o segundo. O alumnado deberá utilizar as últimas edicións da bibliografía recomendada, que teñen carácter auxiliar das explicacións. O sistema de avaliación en segundo período, será igual que no primeiro período, segun sígase a avaliación continua como para aqueles que non a sigan, podendo conseguir ambos o 100% da cualificación Convocatoria Remate de Carreira: O alumno deberá facer unha proba final na que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementada nunha respecto daqueles que optasen pola avaliación continuada cun valor do 70% da cualificación (sen que ningunha pregunta teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, (contando polo menos unha pregunta con dúas opcións da que se responderá unha) e, ademais, uns casos cun valor do 30% da cualificación, e dicir cos mesmos porcentaxes indicadas para o primeiro período para o alumnado da avaliación continua. Deberá obter para poder compensar unha parte con outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez

na proba de contidos. Alumnado con necesidades especiais: realizarase a adaptación curricular que veña dada por tales necesidades consonte o suxerido polo coordinador de discapacidade por aplicación do correspondente protocolo. As datas e horarios das probas publícanse na web da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo no calendario de probas de avaliación aprobadas pola Xunta da Facultade. Fontes de información. As datas e horarios das probas publícanse na web da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo no calendario de probas de avaliación aprobadas pola Xunta da Facultade. No Dobre Grao ADE Dereito a Coordinadora é a Profa. Noriega Díaz impartíndose a materia no 2º Cuadrimestre.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Lasarte Álvarez, **Principios de Derecho civil. Tomo II y III**, Marcial Pons, última edición

Bercovitz Rodríguez-Cano y otros, **Manual de Derecho civil. Obligaciones y Contratos, 2 Vols.**, Bercal, última edición

O'Callaghan Muñoz, **Compendio de Derecho civil. Tomo I**, Editorial Universitaria Ramón Areces, última edición

Lacruz Berdejo, **Elementos de Derecho Civil. Tomo II**, Dykinson, última edición

Díez-Picazo y Gullón, **Instituciones de Derecho civil. Vol. 1**, Tecnos, última edición

Albaladejo García, **Derecho de Obligaciones. Tomo II.**, Edisofer, última edición

Complementary Bibliography

VVAA, **Código civil**,

VVAA, **Ley de Derecho Civil de Galicia**,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Dereito civil II. Dereitos reais/V08G081V01404

Subjects that it is recommended to have taken before

Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa/V08G081V01203

Other comments

Todo alumno deberá dispor, desde a segunda semana de docencia, dunha edición do Código Civil actualizada ao comenzo do curso.

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 2º cuadrimestre do 2º curso e o profesorado responsable é Profª. Lydia Noriega Rodríguez

IDENTIFYING DATA				
Dereito penal I				
Subject	Dereito penal I			
Code	V08G081V01302			
Study programme	Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	2	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dereito público			
Coordinator	Vicente Remesal, Javier de			
Lecturers	Vázquez Iglesias, María Dolores Vicente Remesal, Javier de			
E-mail	jremesal@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta materia analízanse fundamentalmente todos os elementos da teoría do delito, máis as consecuencias xurídicas.(2) Observacións: Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impartese no 2º cuatrimestre do 2º curso			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
CE51 - Coñecer o concepto de Dereito penal, os criterios de aplicación temporal e espacial das normas penais, a Teoría Xeral do delito e as consecuencias xurídicas do delito.	A2	B1	D1
	A3	B3	D5
	A5	B4	
CE52 - Saber interpretar e aplicar as normas de Dereito penal prestando especial atención ao seu desenvolvemento pola doutrina penal española e comparada.	A2	B1	D1
	A3	B3	D5
	A5	B4	
CE54 - Ser capaz de identificar problemas de Dereito penal e de achegar solucións xuridicamente admisibles aos supostos prácticos, manexando adecuadamente as fontes, os principios e valores constitucionais, e a argumentación xurídica.	A2	B1	D1
	A3	B3	D5
		B4	

Contidos

Topic

INTRODUCCIÓN:

	Lección 1. Dereito Penal. Denominación. Dereito penal obxectivo. Concepto formal de Dereito Penal. Concepto material de Dereito Penal. Autonomía ou accesoriadad do Dereito penal. Parte xeral e parte especial do Dereito penal Lección 2. O ius puniendi ou potestade punitiva (o denominado Dereito penal subjetivo) Lección 3. Ciencia xurídico penal, ciencias penais e relacións do Dereito penal con outras ramas do Dereito Lección 4. Evolución da ciencia penal e do Dereito penal. Lección 5. Fontes do Dereito penal. O principio de legalidad penal. A lei penal. Outras fontes do Dereito penal. Lección 6. Interpretación da lei penal. Lección 7. Ámbito temporal da lei penal Lección 8. Ámbito espacial da lei penal
O DELITO	Lección 9. Concepto de delito. A estrutura do concepto de delito: a súa evolución. Concepto legal de delito no Dereito español. Lección 10. A acción ou conduta como fundamento do delito Lección 11. Ausencia de acción: causas e supostos. As actuacións das persoas xurídicas.
O DELITO COMISIVO	Lección 12. O tipo de inxusto. Clases de delitos (tipos). Lección 13. A antijuridicidad. O ben xurídico. Lección 14. Parte obxectiva do tipo de inxusto. Elementos obxectivos do tipo. Tipos abertos e elementos especiais de antijuridicidad. Elementos esenciais e accidentais do tipo. Lección 15. Parte obxectiva do tipo en delitos de resultado: causalidad e imputación obxectiva. Lección 16. Parte subjetiva do tipo. Introducción. Elementos subjetivos (específicos) do tipo ou do inxusto. O dolo. Lección 17. Exclusión do dolo: o erro de tipo. Erro de prohibición. Erro directo e inverso (de tipo ou de prohibición). Erro sobre causas de xustificación. Erro sobre causas de atipicidad penal. Erro sobre os tipos abertos. Lección 18. A imprudencia. O delito imprudente. Lección 19. Principio de responsabilidade subjetiva e combinacións de dolo e imprudencia (ou dolo e dolo). Lección 20. Parte negativa do tipo: causas de atipicidad. Lección 21. Parte negativa do tipo: causas de xustificación. Lección 22. Lexítima defensa. Lección 23. Estado de necesidade e estado de necesidade defensivo. Lección 24. Caso fortuito. Risco permitido. Inexigibilidade xurídica xeral. Lección 25. O cumprimento dun deber e o exercicio lexítimo dun dereito, oficio ou cargo. A cuestión da obediencia debida. O consentimento. Lección 26. A culpabilidade. A imputabilidade. A lei de responsabilidade penal do menor de idade. A actio libera in causa? Lección 27. A conciencia da antijuridicidad. O erro de prohibición (remisión). O erro sobre as causas de inculpabilidade. A inexigibilidade subjetiva. O medo insuperable. Distintas clases de emocións, afectos ou estados persoais e o seu relevancia. O conflito de conciencia e o delincente por convicción. Lección 28. A punibilidade. As condicións obxectivas de punibilidade. As condicións de procedibilidade. As escusas absolutorias.
O DELITO OMISIVO	Lección 29. A omisión. Clases: tipos de omisión pura e tipos de comisión por omisión. O tipo de omisión pura. O tipo de comisión por omisión. Peculiaridades dos delitos omisivos.
FORMAS DE APARICIÓN DEL DELITO	Lección 30. As etapas na realización do delito. Lección 31. A codelincuencia: a autoría. Conceptos de autor. Distinción entre autoría e participación no sistema da autoría restrictiva: consecuencias e criterios. As formas da autoría. A regulación da autoría no Código penal. Lección 32. A codelincuencia: a participación. As formas de participación no Código penal. Lección 33. Unidade e pluralidade de delitos. O concurso de leis: regras. O concurso de delitos. Delito permanente e delito de hábito. Delito continuado.
CIRCUNSTANCIAS MODIFICATIVAS GENÉRICAS	Lección 34. Circunstancias genéricas. Teoría del delito o de la determinación de la pena. Diversos sistemas legislativos. Clasificación sistemática. Lección 35. Circunstancias atenuantes. Las eximentes incompletas

Lección 36. O sistema de sancións no Dereito penal español. A pena privativa de liberdade. Formas substitutivas da execución das penas privativas de liberdade.
 Lección 38. Penas privativas de dereitos. A pena de multa. Disposicións comúns sobre as penas, as súas clases e efectos.
 Lección 39. Aplicación e determinación das penas.
 Lección 40. As medidas de seguridade. As consecuencias accesorias.
 Lección 41. Extinción da responsabilidade criminal.
 Lección 42. A responsabilidade civil derivada de delitos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	21	46	67
Lección maxistral	53	100	153
Exame de preguntas obxectivas	5	0	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Análisis de casos prácticos
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia obxecto do estudio.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Atención personalizada en relación coa docencia impartida en sesión maxistral
Resolución de problemas	Atenderase no horario habitual de tutorías dos profesores e profesoras da material publicado no centro. Non se atenderán dúbidas por correo electrónico

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de 1. XERAL problemas O sistema de avaliación ao que pode optar o alumnado é de dous tipos: avaliación continua ou avaliación global. O alumnado terá dereito a elixir o sistema polo que será avaliado. A avaliación continua ten carácter preferente, polo que é a que se aplica en principio a todo o alumnado, salvo que, por escrito e seguindo o procedemento e prazo establecidos polo centro, se comunique a elección da modalidade de avaliación global. Independentemente do sistema de avaliación elixido, o alumnado terá sempre dereito a optar á máxima nota. 2. SISTEMA DE AVALIACIÓN GLOBAL: PROBA DE AVALIACIÓN GLOBAL FINAL. A proba final de avaliación global (é dicir, para os alumnos que non optaron pola avaliación continua), consistirá nun único exame final, na data establecida no calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade. Este exame, que comprenderá todo o temario e constitúe o 100% da nota do curso, constará de dúas partes, unha teórica e outra práctica, que se puntuarán de 0 a 5 puntos cada unha. A parte teórica consistirá en probas tipo test, con 50 preguntas, con catro posibles respostas, das cales só unha é correcta. Para a súa cualificación, as respostas incorrectas restan a metade do que engaden as correctas, non puntuando as que quedaron en branco. A parte práctica consistirá na resolución dun ou varios casos prácticos. A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. A parte teórica supón o 60% da nota final; a parte práctica, 40%. Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma da cualificación de ambas as partes.	40	A2 B1 D1 A3 B3 D5 A5 B4

Exame de preguntas obxectivas	Dúas probas parciais, tipo test, cun valor, cada unha delas, do 30% da nota final. 1. XERAL O sistema de avaliación ao que pode optar o alumnado é de dous tipos: avaliación continua ou avaliación global. O alumnado terá dereito a elixir o sistema polo que será avaliado. A avaliación continua ten carácter preferente, polo que é a que se aplica en principio a todo o alumnado, salvo que, por escrito e seguindo o procedemento e prazo establecidos polo centro, se comunique a elección da modalidade de avaliación global. Independentemente do sistema de avaliación elixido, o alumnado terá sempre dereito a optar á máxima nota. 2. SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA. REPASO DAS CUESTIÓNS OBXECTIVAS E ESTUDOS DE CASOS. A asistencia ás clases prácticas é un factor esencial que se valora no proceso de avaliación continua. É necesario ter asistido ao 75% das clases prácticas para poder acceder ao sistema de avaliación continua. No caso de que por calquera motivo o alumnado non poida asistir ao 75%, non poderá participar no sistema de avaliación continua, tendo que realizar un único exame final. O sistema de avaliación continua constará de dúas probas tipo test ao longo do curso e unha proba final, consistente na resolución dun ou varios casos prácticos. As dúas probas tipo test constarán de dous exames de 25 preguntas, con catro respostas posibles, das cales só unha é correcta. Para a súa cualificación, as respostas incorrectas restan a metade do que engaden as correctas, non puntuando as que quedaron en branco. A cualificación de cada un destes exames supón o 30% da cualificación final da materia. Polo tanto, ambos xuntos, o 60%. De conformidade co disposto na Normativa de Avaliación de aplicación, a modalidade de avaliación continua tamén poderá incluír unha proba final que, sendo a terceira proba do sistema de avaliación continua, consiste unicamente na resolución dun ou varios supostos prácticos e implica o 40 % dos cualificación final da materia. A cualificación final da materia será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das tres probas. Para superar a materia é necesario obter un mínimo total de 5 puntos.	60	A2 B1 D1 A3 B3 D5 A5 B4
-------------------------------	--	----	-------------------------------

Other comments on the Evaluation

OUTROS COMENTARIOS SOBRE A AVALIACIÓN

1. XERAL

O sistema de avaliación ao que pode optar o alumnado é de dous tipos: avaliación continua ou avaliación global.

O alumnado terá dereito a elixir o sistema polo que será avaliado. A avaliación continua ten carácter preferente, polo que é a que se aplica en principio a todo o alumnado, salvo que, por escrito e seguindo o procedemento e prazo establecidos polo centro, se comunique a elección da modalidade de avaliación global.

Independentemente do sistema de avaliación elixido, o alumnado terá sempre dereito a optar á máxima nota.

2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA OS MEMBROS DA 1a EDICIÓN DE ACTAS

a) Sistema de avaliación continua

A asistencia ás clases prácticas é un factor esencial que se valora no proceso de avaliación continua. É necesario ter asistido ao 75% das clases prácticas para poder acceder ao sistema de avaliación continua. No caso de que por calquera motivo o alumnado non poida asistir ao 75%, non poderá participar no sistema de avaliación continua, tendo que realizar un único exame final.

O sistema de avaliación continua constará de dúas probas tipo test ao longo do curso e unha proba final, consistente na resolución dun ou varios casos prácticos.

As dúas probas tipo test constarán de dous exames de 25 preguntas, con catro respostas posibles, das cales só unha é correcta. Para a súa cualificación, as respostas incorrectas restan a metade do que engaden as correctas, non puntuando as que quedaron en branco.

A cualificación de cada un destes exames supón o 30% da cualificación final da materia. Polo tanto, ambos xuntos, o 60%.

De conformidade co disposto na Normativa de Avaliación de aplicación, a modalidade de avaliación continua tamén poderá incluír unha proba final que, sendo a terceira proba do sistema de avaliación continua, consiste unicamente na resolución dun ou varios supostos prácticos e implica o 40 % dos cualificación final da materia.

A cualificación final da materia será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das tres probas. Para superar a materia é necesario obter un mínimo total de 5 puntos.

b) Sistema global de avaliación: proba final de avaliación global

A proba final de avaliación global (é dicir, para os alumnos que non optaron pola avaliación continua), consistirá nun único exame final, na data establecida no calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade. Este exame, que comprenderá todo o temario e constitúe o 100% da nota do curso, constará de dúas partes, unha teórica e outra práctica, que se puntuarán de 0 a 5 puntos cada unha. A parte teórica consistirá en probas tipo test, con 50 preguntas, con catro posibles respostas, das cales só unha é correcta. Para a súa cualificación, as respostas incorrectas restan a metade do que engaden as correctas, non puntuando as que quedaron en branco. A parte práctica consistirá na resolución dun ou varios casos prácticos.

A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. A parte teórica supón o 60% da nota final; a parte práctica, 40%.

Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma da cualificación de ambas as partes.

3. CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA OS MEMBROS DA 2ª EDICIÓN DE ACTAS

A avaliación da materia consistirá nun único exame final, na data establecida no calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade. Este exame, que comprenderá todo o temario e constitúe o 100% da nota do curso, constará de dúas partes, unha teórica e outra práctica, que se puntuarán de 0 a 5 puntos cada unha. A parte teórica consistirá en probas tipo test, con 50 preguntas, con catro posibles respostas, das cales só unha é correcta. Para a súa cualificación, as respostas incorrectas restan a metade do que engaden as correctas, non puntuando as que quedaron en branco. A parte práctica consistirá na resolución dun ou varios casos prácticos.

A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. A parte teórica supón o 60% da nota final; a parte práctica, 40%.

Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma da cualificación de ambas as partes.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

LUZÓN PEÑA, Diego-Manuel, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 3, Tirant lo Blanch, 2016

LUZÓN PEÑA, Diego-Manuel (Dir.), **Derecho Penal en casos. Parte general. Estudio analítico-práctico**, Tirant lo Blanch, 2018

MIR PUIG, Santiago, **Derecho Penal, Parte General**, 10, BdeF, 2016

MUNOZ CONDE, Francisco/GARCÍA ARÁN, Mercedes, **Derecho Penal, Parte General**, 10, Tirant lo Blanch, 2019

ROXIN, Claus, **DERECHO PENAL. PARTE GENERAL. TOMOS I Y II**, Civitas-Thomson Reuters, 2014

Complementary Bibliography

BERDUGO GÓMEZ DE LA TORRE, Ignacio/ARROYO ZAPATERO, Luis/ FERRÉ OLIVÉ, Juan Carlos/ GARCÍA RIVAS, Ni, **Curso de Derecho Penal. Parte General**, 2, Experiencia, 2010

BUSTOS RAMÍREZ, Juan J./HORMAZÁBAL MALARÉE, Hernán, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 2, Trotta, 2006

CEREZO MIR, José, **Curso de DP español, PG. t. I: Introducción**, 6, Tecnos, 2005

CEREZO MIR, José, **Derecho Penal, PG**, B de F, 2008

CEREZO MIR, José, **Curso de Derecho Penal Español. Parte General. T. II: teoría jurídica del delito**, 6, Tecnos, 1998

CEREZO MIR, José, **Curso de Derecho Penal Español. Parte General. T. III: teoría jurídica del delito/2**, 1, Tecnos, 2005

CORCOY BIDASOLO, Mirentxu/MIR PUIG, Santiago (dirs.), **Comentarios al CP. Reforma LO 1 y 2 /2015**, Tirant lo Blanch, 2015

CUELLO CONTRERAS, Joaquín/MAPELLI CAFFARENA, Borja, **Curso de Derecho Penal, Parte General**, 3, Tecnos, 2015

DEMETRIO CRESPO, Eduardo, **Prevención general e individualización judicial de la pena**, 2, B de F, 2016

DEMETRIO CRESPO, Eduardo (Coord.), **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho penal, t. II: Teoría del delito**, 2, Iustel, 2015

DÍEZ RIPOLLÉS, José Luis, **Derecho penal español, Parte General, en esquemas**, 4, Tirant lo Blanch, 2016

ESER, Albin/BURKHARDT, Björn., **Derecho Penal. Cuestiones fundamentales de la Teoría del Delito sobre la base de casos de sentencias (trad. S. Bacigalupo y M. Cancio Meliá, supervisada por E. Bacigalupo)**, Colex, 1995

GIL GIL, Alicia/LACRUZ LÓPEZ, Juan Manuel/MELENDO PARDO, Mariano/NÚÑEZ FERNÁNDEZ, José., **Curso de Derecho penal, Parte General**, 2, Dykinson, 2015

GÓMEZ RIVERO, M^a. del Carmen (Coord.), **Nociones fundamentales de Derecho penal. Parte general**, 4, Tecnos, 2019

GÓMEZ RIVERO, M^a. del Carmen/MENDOZA CALDERÓN, Silvia, **Casos prácticos de Derecho penal, Parte general.**

Adaptado al EEES, Tecnos, 2019

GONZÁLEZ CUSSAC, José Luis / ORTS BERENGUER, Enrique, **Compendio de Derecho penal. Parte general**, 7, Tirant lo Blanch, 2017

GRACIA MARTÍN, Luis, **Lecciones de Consecuencias Jurídicas del Delito**, 5, Tirant lo Blanch, 2015

JAKOBS, Günther, **Derecho Penal, Parte General, Fundamentos y teoría de la imputación**, trad. de la 2ª. ed. de J. Cuello Contreras y J. L. Serrano González de Murillo, 2, Pons, 1997

JESCHECK, Hans Heinrich,, **Tratado de Derecho Penal, Parte General (trad. de la 3.ª ed. y adiciones de Mir Puig y Muñoz Conde)**, Bosch, 1981

JESCHECK, Hans Heinrich/WEIGEND, Thomas, **Tratado de DP, PG, 5.ª ed. alemana**, trad. de M. Olmedo Cardenete,, Comares, 2002

LANDECHO VELASCO, Carlos María (S.J.)/MOLINA BLÁZQUEZ, Concepción, **Derecho penal español, Parte General**, 10, Tecnos, 2017

LASCURAÍN SÁNCHEZ, Juan Antonio (coord.)/BACIGALUPO SAGESSE, S./BAJO FERNÁNDEZ, Miguel/CANCIO MELIÁ,, **Introducción al DP**, Civitas-Thomson Reuters, 2011

LÓPEZ BARJA DE QUIROGA, Jacobo/ENCINAR DEL POZO, Miguel Ángel/VILLEGAS GARCÍA, Mª. Ángeles, **Código Penal comentado con jurisprudencia sistematizada y concordancias**, 6, Francis Lefebvre, 2019

LUZON CUESTA, José María, **Compendio de Derecho Penal. Parte General. (Adaptado al programa de la oposición a ingreso en las carreras judicial y fiscal (BOE 9-7-2018)., 25, Dykinson, 2019**

LUZÓN PEÑA, Diego-Manuel (Dir.),, **Enciclopedia Penal Básica**, Comares, 2002

MAQUEDA ABREU, Mª. Luisa/LAURENZO COPELLO, Patricia, **El Derecho penal en casos. Parte General. Teoría y práctica**, 5, Tirant lo Blanch, 2017

MARTÍNEZ-BUJÁN PÉREZ, Carlos, **La autoría en Derecho penal. Un estudio a la luz de la concepción significativa (y del Código penal español)**, Tirant lo Blanch, 2019

MORENO-TORRES HERRERA, Mª. Rosa, **Lecciones de Derecho Penal. Parta General**, 4, Tirant lo Blanch, 2018

MORILLAS CUEVA, Lorenzo, **Sistema de Derecho penal. Parte general**, Dykinson, 2018

PÉREZ DEL VALLE, Carlos, **Sistemas de Derecho penal. Parte general**, 2, Dykinson, 2018

POLAINO NAVARRETE, Miguel, **Lecciones de Derecho Penal, Parte General. T. II. 2ª ed**, 2, Tecnos, 2016

POLAINO NAVARRETE, Miguel, **Lecciones de Derecho penal. Parte general, T. I**, 4, 2019

POLAINO NAVARRETE, Miguel/POLAINO ORTS, Miguel/ROXIN, Claus, **Política criminal y dogmática penal**, Ediciones Nueva Jurídica, 2018

QUINTERO OLIVARES, Gonzalo, con la colabor. de MORALES PRATS, Fermín,, **Parte General del Derecho Penal,, 5, Aranzadi, 2015**

QUINTERO OLIVARES, Gonzalo (dir.)/MORALES PRATS, Fermín (Coord.), **Comentarios al Código Penal Español, Tomo I-II,, 7, Aranzadi, 2016**

QUINTERO OLIVARES, Gonzalo / CARBONELL MATEU, Juan Carlos / MORALES PRATS, Fermín / GARCÍA RIVAS, Ni, **Esquemas de teoría jurídica del delito y de la pena**, 4, Tirant lo Blanch, 2018

RIOS, J./PASCUAL, E./ETXEBARRIA, X, **Manual sobre las consecuencias jurídicas del delito. Su determinación y aplicación**, 2016

ROCA DE AGAPITO, L. (DIR.), **Las Consecuencias Jurídicas del Delito**, 2017

RODRÍGUEZ RAMOS, Luis, **Compendio de Derecho penal. Parte general, 2ª ed. colaborac. de Rodríguez Ramos Ladaria, Gabriel**, Dykinson, 2010

ROXIN, Claus, **Derecho Penal, Parte General, t. I: Fundamentos. La estructura de la teoría del delito**, trad. de la 2.ª ed. alemana y notas por D.-M. Luzón Peña, M. Díaz y García Conlledo y J. de Vicente Remesal, Civitas, 1997

RUBIO LARA, Pedro Ángel, **Manual Teórico Práctico de la Teoría Jurídica del Delito. (Adaptado a las Reformas de 2015).**, Tirant lo Blanch, 2017

RUBIO LARA, Pedro Ángel, **Teoría de la pena y consecuencias jurídicas del delito**, Tirant lo Blanch, 2017

SANCHEZ MELGAR, J. (Coord.), **Código Penal. Comentarios y Jurisprudencia. (2 volúmenes)**, Sepin, 2016

ZARATE CONDE, A./GONZALEZ CAMPO, E., **Derecho Penal. Parte general. Obra adaptada al temario de oposicion para el acceso a la carrera judicial y fiscal**, 2019

ZUGALDÍA ESPINAR, José Miguel (Dir.), **Fundamentos de Derecho Penal, Parte General**, 4, Tirant lo Blanch, 2010

PÉREZ ALONSO, Esteban (Coord.),, **Derecho Penal. Parte general. Manual,, Editorial B de f**, 2022

CANCIO MELIÁ, Manuel, **Conducta de la víctima e imputación objetiva en Derecho penal. Estudio sobre los ámbitos de responsabilidad de víctima y autor en actividades arriesgadas**, 3, B de f, Buenos Aires, 2022

ÍNIGO CORROZA, María Elena/RUIZ DE ERENCHUN ARTECHE, Eduardo/SÁNCHEZ OSTIZ, Pablo, **Iuspoenale 1.0**, 4, Ediciones Universidad de Navarra, EUNSA,, 2022

GRECO, Luís, **La teoría de la imputación objetiva: una introducción**, Zela Grupo Editorial, Perú, 2021

ORTEGA MATESANZ, Alfonso, **La penalidad del concurso de delitos en el sistema jurídico-penal español. Estudio de las reglas limitativas de los arts. 76 y 77 CP,, Reus, 2022**

ROBLES PLANAS, Ricardo, **Teoría de las normas y sistema del delito**, Atelier, 2021

Gómez Lanz, Javier/Obregón García, Antonio, **Derecho penal. Parte General. Elementos básicos de teoría del delito**, Tecnos, 2023

VVAA, **Memento Penal 2023. Francis Lefebvre**, Editorial, Lefebvre-El Derecho, S.A, 2022

Gómez Rivero, María del Carmen, **Fundamentos de Derecho penal. Parte general**, Tecnos, 2023

VVAA, **Código Penal Comentado**, Lefebvre-El Derecho,, 2022

VVAA, **Código Penal comentado (2.ª ed.)**, Bosch, 2022

Pérez del Valle, Carlos, **Lecciones de Derecho penal. Parte General. 6.ª ed.**, Dykinson, 2022

Varona Gómez, Daniel, **El sistema punitivo español**, Atelier, 2023

Recomendaciones

Subjects that continue the syllabus

Dereito penal II/V08G081V01402

IDENTIFYING DATA				
Public international law				
Subject	Public international law			
Code	V08G081V01303			
Study programme	Grado en Derecho			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	2nd	1st
Teaching language	Spanish English			
Department				
Coordinator	Pereira Garrido, María Teresa			
Lecturers	Pereira Garrido, María Teresa			
E-mail	tpgarrido@yahoo.es			
Web				
General description	This subject aims to approach the student to the legal dimension of the International Society and to the function of Public International Law as a regulatory system of the international relations. With this purpose, the Program is divided in three main parts: the international legal order; the subjects of Public International Law, and the application of Public International Law.			

Training and Learning Results

Code				
A1	Students will have shown they have sufficient knowledge and understanding of an area of study, starting after completion of general secondary education, and normally reaching a level of proficiency that, being mostly based on advanced textbooks, will also include familiarity with some cutting-edge developments within the relevant field of study.			
A2	That students know how to apply their knowledge to their work or vocation in a professional way and possess the skills that are usually demonstrated through the elaboration and defense of arguments and problem solving within their area of study. Know How			
A3	That students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their area of study) to make judgments that include a reflection on relevant social, scientific or ethical issues. Know How Know be			
A4	Students will be able to present information, ideas, problems and solutions both to specialist and non-specialist audiences.			
A5	That students have developed those learning skills necessary to undertake further studies with a high degree of autonomy. Know be			
B1	Know the role of law as a regulatory system of social relations. Know			
B2	Know the different manifestations of Law in its historical evolution and in its current reality.			
B3	To be able to use constitutional principles and values as a working tool for interpreting the law and developing legal dialectics.			
B4	To be able to identify legal problems and approach their solution in an interdisciplinary way			
C1	To know the legal framework of private international Law, at national, European and conventional levels, as well as the problems posed by the application of these norms given the unitary character of the legal system.			
C9	CE9 □ To know the regulatory framework governing individual and collective labor relations and Social Security.			
C35	CE43 □ To know the international legal order, to identify the problems of its application and to be able to suggest solutions.			
C36	CE44 □ To be able to critically interpret and analyze the international legal order.			
D1	Capacity for analysis and synthesis for the elaboration and defense of arguments, as well as organization, planning and use of time in situations of pressure			
D2	Use of foreign languages in different course activities.			
D3	Ability to make decisions independently, leadership skills, ability to engage in co-operative teamwork, interpersonal skills that are helpful in professional and social situations.			
D4	Ability to behave ethically and with social responsibility as a citizen and as a professional, respecting diversity and multiculturalism.			
D5	To be able to solve problems and interpret data from reality with their associated meanings, and to establish links with the different branches of the juridical order.			

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
New	A1	B1	C1	D1
	A2	B2	C9	D2
	A3	B3	C35	D3
	A4	B4	C36	D4
	A5			D5

Contents	
Topic	
I. THE INTERNATIONAL LEGAL ORDER	
Subject 1.- The International Society and International Law as the legal order of the International Society	1. The International Society A) Historical evolution B) Basic characteristics 2. Public International Law as the legal order of the International Society A) Concept of Public International Law B) Characteristics of Public International Law C) Functions of the Public International Law
Subject 2.- The formation of Public International Law	1. The formation and progressive development of Public International Law 2. International Treaties A) The procedure for the conclusion of Treaties B) The application of Treaties 3. Custom and general principles 4. Unilateral acts of States and International Organizations 5. The reception of international norms in internal systems 4. Los actos unilaterales A) Los actos unilaterales de los Estados B) Los actos unilaterales de las Organizaciones Internacionales 5. La interacción entre los distintos procedimientos de creación de normas internacionales
II. SUBJECTS OF PUBLIC INTERNATIONAL LAW: STATE □ INTERNATIONAL ORGANIZATIONS □ INDIVIDUALS	
A) THE STATE	
Subject 3.- The State as the primary subject of the PIL	1. The constituent elements of the State 2. The recognition of States and the recognition of governments 3. The immunities of the State 4. The succession of States
Subject 4.- The territory of the State	1. Concept and nature of the territory 2. Methods of acquiring territory 3. The delimitation of territory A) Borders B) Neighborhood relations and cross-border cooperation 4. Modifications in the exercise of territorial jurisdiction of the State
Subject 5.- Law of the Sea	1. The evolution of the Law of the Sea: factors and interests 2. Maritime spaces subject to the sovereignty of States 3. Maritime spaces subject to certain functional competences of the States 4. Maritime spaces not subject to the competences of States and certain special situations
Subject 6.- Air and space law	1. The Air Space 2. The supraterrrestrial spaces not subject to the territorial competences of the States: Outer space
Subject 7.- Other spaces of international interest	1. International water courses 2. International channels 3. Polar spaces 4. Spaces and natural resources: the environment and its international protection
Subject 8.- State's population	1. Nationality: powers of the State over its subjects abroad 2. The legal status of the foreigner 3. Qualified foreign immigration schemes
Subject 9.- The role of State organs in International Relations	1. Central organs 2. Diplomatic representation 3. The consular offices
B) INTERNATIONAL ORGANIZATIONS	
Subject 10.- General Aspects of International Organizations	1. Background and historical evolution 2. Concept 3. Structure and formation of the will 4. International legal personality 5. Classes
Subject 11.- The United Nations Organization	1. Background and historical evolution 2. Purposes and principles 3. Members 4. The institutional structure 5. Main functions
C) THE INDIVIDUAL	

Subject 12.- The individual in Public International Law	1. The individual's international subjectivity 2. The ability of the individual to act before international bodies 3. The individual's international responsibility 4. Protection of Human Rights
---	--

III. APPLICATION OF PUBLIC INTERNATIONAL LAW

Subject 13.- International Responsibility	1. Codification and progressive development of the right on international responsibility 2. International responsibility for internationally wrongful acts 3. International responsibility for the consequences of acts not prohibited by public international law
Subject 14.- The procedures for ensuring the application of international standards	1. Diplomatic protection 2. Measures of self-protection 3. Institutionalized procedures
Subject 15.- Peaceful procedures for settling international disputes	1. International disputes 2. Non-jurisdictional dispute resolution procedures 3. Jurisdictional dispute resolution procedures
Subject 16.- Control of the use of force	1. The prohibition of the threat or use of force 2. The regulation of armed conflicts 3. International Humanitarian Law

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Mentored work	1	5.5	6.5
Problem solving	27	36	63
Lecturing	51.5	98	149.5
Essay questions exam	3	0	3
Objective questions exam	2	0	2
Essay	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Mentored work	The students will make a work and will present it in the classroom, where it will be object of debate.
Problem solving	This activity will consist in the resolution of practical cases in which the students will have to use the main international instruments.
Lecturing	The fundamental concepts of the subject will be presented to the students.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	The fundamental concepts of the subject will be presented to the students. Students will be able to pose any question during the lectures, the practical sessions and the mentoring hours.
Mentored work	The students will make a work, as a group or individually, that afterwards will be presented in the classroom. The professor will orient the students in the preparation and presentation.
Problem solving	During the work in the classroom, the student will apply the knowledge acquired in the lectures by solving practical cases, commenting sentences... under the orientation and supervision of the professor.

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Problem solving	Students will have to solve different practical cases.	10	A1 B1 C35 D1
	The maximum qualification will be of one point. Attendance and active participation will be taken into account in the qualification.		A2 B2 C36 D2
			A3 B3 D3
			A4 B4 D4
			D5
	Results of learning: This subject tries to make possible the systematic study of the legal regulation of the internacional community/society and to facilitate the understanding of its main problems by the students.		

Essay questions exam	The knowledge acquired during the lectures will be evaluated at the end of the course by means of a written exam with several questions that may cover all the lessons. This exam will be evaluated up to a maximum of 6 points. Those students who opt for the system of continuous evaluation, need to achieve a minimum of three points in this exam so that the other marks of the continuous evaluation can be added. The dates of the final exams will be approved by the Board of the Faculty for the course 2021-2022. Results of learning: This subject tries to make possible the systematic study of the legal regulation of the internacional community/society and to facilitate the understanding of its main problems by the students.	40																
Objective questions exam	During the semester two tests will be carried out, which will not be liberatory. The date of the tests will be communicated by the teacher. Each of these tests will be scored up to a maximum of one point. Results of learning: This subject tries to make possible the systematic study of the legal regulation of the internacional community/society and to facilitate the understanding of its main problems by the students.	40	A2	B1	C35	D4	A3	B2	C36	D5	A4	B3						
Essay	During the semester, students must carry out a work individually or as group, which will be delivered to the teacher and will also be presented in the class. This test will be scored up to a maximum of one point. Results of learning: This subject tries to make possible the systematic study of the legal regulation of the internacional community/society and to facilitate the understanding of its main problems by the students.	10	A1	B1	C35	D1	A2	B2	C36	D2	A3	B3	D3	A4	B4	D4	A5	D5

Other comments on the Evaluation

EVALUATION CRITERIA FOR ATTENDEES. FIRST OPPORTUNITY OF EVALUATION.

On the first day of class, students will be given an evaluation option sheet, in which they must choose between the continuous assessment system or the final evaluation system. They must return the fulfilled evaluation option sheet back to the professor in the next week. Within the continuous evaluation system, in the first opportunity of evaluation, they will not be able to go to the modality of final evaluation. Students who choose continuous assessment will do the different evaluation activities described in the evaluation section throughout the course, that is: two tests, a work that will be exposed in the classroom as well as resolution of practical cases. With these evaluation activities they can reach up to a maximum of four points. In addition, the student will take a final exam that will be held on the date scheduled in the exam calendar of the faculty and which will be evaluated up to a maximum of 6 points. The qualification of the continuous evaluation activities will only be added if the students gets a mark of three or more points in the final exam.

EVALUATION CRITERIA FOR NON ATTENDEES. FIRST OPPORTUNITY OF EVALUATION.

Those students who do not follow the continuous evaluation, will be examined through the final evaluation modality, which will consist of two parts: a written exam with development questions as well as the resolution of a practical case. The written test will be graded up to a maximum of 8 points and the resolution of the practical case up to a maximum of two. The mark of the resolution of the practical case will only be added to that of the written exam as long as the mark obtained in the written exam is at least four. In any case, the competences and learning outcomes evaluated will be the same as in the system of evaluation for attendees.

EVALUATION CRITERIA FOR 2nd OPPORTUNITY AND END OF CAREER EVALUATIONS

1. Students who, opting for the continuous evaluation system do not pass the subject at the first opportunity, will keep the grade they obtained in the continuous evaluation when taking the second opportunity (June exam and, if applicable, following academic year), having to do exclusively the theoretical part of the exam that will consist, as in the first opportunity, in questions to develop.

2. For those students who do not follow the continuous evaluation system, the evaluation system will be the one established in the Evaluation criteria for non-attendees in the first opportunity.

3. The exam corresponding to the End of Degree Call will be carried out in the same way as the final evaluation modality (evaluation criteria for non-attendees, first opportunity).

The dates and times of the evaluation activities will be detailed in the exams calendar approved by the Board of the Faculty for the 2021-2022 academic year.

Sources of information

Basic Bibliography

Díez de Velasco, M, **Instituciones de Derecho Internacional Público**, Última edición,

Díez de Velasco, M, **Las Organizaciones Internacionales**, Última edición,

Sobrino Heredia, JM, **Textos para el estudio del Derecho Internacional Público, del Derecho de la Unión Europea y el Derecho Internacional de los espacios**, Última edición,

Kaczorowska, A, **Public International Law**, Última edición,

Complementary Bibliography

Carrillo Salcedo, J.A, **El Derecho Internacional en perspectiva histórica**, 1991,

Pastor Ridruejo, J.A, **Curso de Derecho Internacional Público y Organizaciones Internacionales**, Última edición,

Andrés Sáenz de Santa María, P, **Sistema de Derecho Internacional Público**, Última edición,

Remiro Brotons y otros, **Derecho Internacional. Curso General**, 2010,

Sánchez, V.M, **Derecho Internacional Público**, Última Edición,

Jiménez Piernas, C, **Introducción al Derecho Internacional Público. Práctica de España y de la Unión Europea**, Última edición,

Casanovas,O; Rodrigo,A, **Compendio de Derecho Internacional Público**, Última edición,

Casado Raigon, R, **Derecho Internacional. Parte General**, Última edición,

Recommendations

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

European Union Law/O03G081V01304

Other comments

For the preparation of this subject in Spanish we recommend the manual of Prof. Díez de Velasco and the Compilation of Texts of Prof. Sobrino Heredia.

This subject has a theoretical and a practical group in the Degree in Law taught in English by Professor Annina Bürgin.

This subject in the PCEO is taught in the 2nd semester of the 2nd year.

IDENTIFYING DATA				
European Union Law				
Subject	European Union Law			
Code	V08G081V01304			
Study programme	Grado en Derecho			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	1st
Teaching language	Spanish Galician English			
Department				
Coordinator	Pereira Garrido, María Teresa Riquelme Vázquez, Pablo			
Lecturers	Pereira Garrido, María Teresa Riquelme Vázquez, Pablo			
E-mail	tpgarrido@yahoo.es prielme@uvigo.es			
Web				
General description	The study of this subject will allow the students to know better their own condition of European citizens. It will expand their understanding of the legal dimension of the European Union, allowing them to ascertain the importance that the law can reach in the processes of the european integration.			

Training and Learning Results	
Code	
A1	Students will have shown they have sufficient knowledge and understanding of an area of study, starting after completion of general secondary education, and normally reaching a level of proficiency that, being mostly based on advanced textbooks, will also include familiarity with some cutting-edge developments within the relevant field of study.
A2	That students know how to apply their knowledge to their work or vocation in a professional way and possess the skills that are usually demonstrated through the elaboration and defense of arguments and problem solving within their area of study. Know How
A3	That students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their area of study) to make judgments that include a reflection on relevant social, scientific or ethical issues. Know How Know be
A4	Students will be able to present information, ideas, problems and solutions both to specialist and non-specialist audiences.
A5	That students have developed those learning skills necessary to undertake further studies with a high degree of autonomy. Know be
B1	Know the role of law as a regulatory system of social relations. Know
B2	Know the different manifestations of Law in its historical evolution and in its current reality.
B3	To be able to use constitutional principles and values as a working tool for interpreting the law and developing legal dialectics.
B4	To be able to identify legal problems and approach their solution in an interdisciplinary way
D1	Capacity for analysis and synthesis for the elaboration and defense of arguments, as well as organization, planning and use of time in situations of pressure
D2	Use of foreign languages in different course activities.
D3	Ability to make decisions independently, leadership skills, ability to engage in co-operative teamwork, interpersonal skills that are helpful in professional and social situations.
D4	Ability to behave ethically and with social responsibility as a citizen and as a professional, respecting diversity and multiculturalism.
D5	To be able to solve problems and interpret data from reality with their associated meanings, and to establish links with the different branches of the juridical order.

Expected results from this subject	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Be able to handle and interpret the community juridical legislation.	A1
That the students showed to possess and comprise knowledges in an area of study that splits of the base of the general secondary education, and usually find it a level that, although it supports in books of text advanced, includes also any aspects that involve pertinent knowledges of the avant-garde of the his field of study.	A1
That the students know to apply his knowledges to his work or vocation of a professional form and possess the competitions that are used to to show by means of the preparation and defence of arguments and the resolution of problems inside his area of study.	A2

That the students have the capacity to gather and interpret notable data (usually inside his area of A3 study) to issue trials that include a reflection on notable subjects of social type, scientific or ethical.

That the students can transmit information, ideas, problems and solutions to a so much specialised A4 public as no skilled.

That the students have developed those skills of necessary learning to undertake back studies with A5 a high degree of autonomy.

Know the function of the Right like regulatory system of the social relations. B1

Know the distinct demonstrations of the Right in his historical evolution and in his current reality. B2

Be able to use the principles and constitutional values like tool of work of the interpretation of the right and develop juridical dialectics. B3

Be able to identify juridical problems and tackle his solution from an interdisciplinary point of view B4

Capacity of analysis and synthesis for the preparation and defence of arguments, as well as, organisation, planning and utilisation of the time in front of situations of pressure D1

Use of foreign languages in the activities of the different subjects. D2

Capacity for the taking of decisions of autonomous and independent form of leadership and capacity for the cooperative work in team, like skills in the interpersonal relations that favour the interpersonal efficiency. D3

Capacity to comport of ethical way and with social responsibility like citizen and like professional, respecting diversity and multiculturalism D4

Be able to resolve problems and interpret data derived of the reality in relation with his meaning and relate them with the distinct branches of the juridical legislation. D5

Contents

Topic

Lesson 1. Origin and historical evolution of the European Union	- Historical background of the EU - The process of deepening of the EU: the review of the Treaties - The entry of new States
Lesson 2. The specific nature of the EU in relation to Public International Law	- The EU as an International Organisation - Values, aims and principles - EU Competences
Lesson 3. The specificity of the Union Law. The European law vis-à-vis the domestic law (I)	- The European integration in the framework of State forms - The original law and the concept of Constitution
Lesson 4. The specificity of Union Law. The European law before the national law (II)	- The Constitutional basis for membership of the European Union - Membership of the EU and its consequences on the constitutional system of legal sources - Membership of the European Union and its consequences on the territorial organization of the Spanish State
Lesson 5. Institutions of the EU (I)	- General remarks - The European Council - The Council of the EU
Lesson 6. Institutional system of the EU (II)	- The European Parliament - The Commission - Other institutions and organs
Lesson 7. The Legal order of the EU (I)	- The original law - The secondary law - The process of forming secondary legislation
Lesson 8. The EU legal order (II)	- Relations between EU law and the internal laws of the Member States - The principles of direct effect, primacy and responsibility of the State - Development and enforcement of EU Law
Lesson 9 - The Judicial system of the European Union	- The Court of Justice of the EU: its organization and functioning - The System of remedies before the CJEU - The preliminary ruling: cooperation between the CJEU and the national judge
Lesson 10. The application of the European Union law (I): Human rights and European citizenship	- The process of incorporation of rights into EU law - The Charter of Fundamental Rights of the EU - The European citizenship
Lesson 11. The application of the EU Law (I): the common market	- The process of economic integration - The free movement of goods and capitals - The free circulation of people and services
Lesson 12. The application of the EU Law (II): EU Policies	- Common Policies of the EU - Shared Policies of the EU. - Complementary Policies of the EU
Lesson 13: EU External Action	- The international personality of the EU - The international competences of the EU - Common Foreign and Security Policy

Lesson 14. Area of freedom, security and justice: - Process for the constitution of the area of freedom, security and justice
judicial and procedural protection in the European- Border control, asylum and immigration
Union - Judicial, civil and criminal cooperation
- Police cooperation in criminal matter

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Problem solving	30	0	30
Mentored work	1	0	1
Lecturing	36	54.5	90.5
Essay questions exam	3	11.5	14.5
Objective questions exam	2	0	2
Essay	1	11	12

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Problem solving	This activity will consist in the resolution of practical cases in which the students will have to use the main legal instruments of the European Union.
Mentored work	The students will make two works, one in relation with the part taught by each area of knowledge (Constitutional Law and Public International Law).
Lecturing	In the sessions *magistrales will present and will explain to the student the main appearances of the discipline.

Personalized assistance

Methodologies Description

Lecturing	The fundamental concepts of the subject will be presented to the students. Students will be able to pose any question during the lectures, the practical sessions and the mentoring hours.
Problem solving	During the work in the classroom, the student will apply the knowledge acquired in the lectures by solving practical cases, commenting sentences... under the orientation and supervision of the professor.
Mentored work	The students will make a work, as a group or individually. The professor will orient the students in the preparation.

Assessment

Description	Qualification	Training and Learning Results		
Problem solving Students will have to solve different practical cases.	15	A1	B1	D1
		A2	B2	D2
The maximum qualification will be of one point (0,5 from each area of knowledge)		A3	B3	D3
		A4	B4	D4
				D5
Attendance and active participation will be taken into account in the qualification.				
Results of learning: This subject tries to make possible the systematic learning of the legal system and the organisational and institutional structure of the European Union.				

Essay questions exam	The knowledge acquired during the lectures will be evaluated at the end of the course by means of a written exam with several questions that may cover all the lessons. This exam will be evaluated up to a maximum of 6 points (3 points of the area of Constitutional Law and 3 points of the area of Public International Law).	40	A1 A4 A5	B4 	D2 D5
----------------------	--	----	----------------	------------	----------

Those students who opt for the system of continuous evaluation, need to pass each part of the exam so that the other marks of the continuous evaluation can be added.

The dates of the final exams will be approved by the Board of the Faculty for the course 2020-2021.

Results of learning: This subject tries to make possible the systematic learning of the legal system and the organisational and institutional structure of the European Union.

Objective questions exam	During the semester two tests will be carried out (one on the contents taught by the each area of knowledge), which will not be liberatory.	30	A2 A3 A4	B1 B2 B3	D4 D5
--------------------------	---	----	----------------	----------------	----------

The date of the tests will be communicated by the teacher.

Each of these tests will be scored up to a maximum of one point.

Results of learning: This subject tries to make possible the systematic learning of the legal system and the organisational and institutional structure of the European Union.

Essay	During the semester, students must carry out two works (one in relation with each area of knowledge), individually or as group, which will be delivered to the teacher.	15	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	D1 D2 D3 D4 D5
-------	---	----	----------------------------	----------------------	----------------------------

This work will be scored up to a maximum of one point (0.5 each)

Results of learning: This subject tries to make possible the systematic learning of the legal system and the organisational and institutional structure of the European Union.

Other comments on the Evaluation

The teaching and evaluation of this subject is responsibility of two areas of knowledge: The area of Constitutional Law and the Area of Public International Law. The area of Public International Law will reach the lessons 1 and 2; 5 and 6; and 11- 13, that will be developed in the first-half of the term in the PCEO and in the second-half in the Degree in Law. The area of Constitutional Law will teach the lessons 3 and 4; 7-10 and 14; that will be delivered during the second-half of the term in the PCEO and in the first-half in the Degree in Law. Regarding the three first weeks of the term in the Degree in Law and the two first weeks of the PCEO, devoted to intensive theoretical classes, they will be delivered in the first place by the Area of Public International Law and then by the Area of Constitutional Law in the PCEO, and the other way round in the Degree in Law.

EVALUATION CRITERIA FOR ATTENDEES. FIRST OPPORTUNITY OF EVALUATION.

On the first day of class, students will be given an evaluation option sheet, in which they must choose between the continuous assessment system or the final evaluation system. They must return the fulfilled evaluation option sheet back to the professor in the next week. Within the continuous evaluation system, in the first opportunity of evaluation, they will not be able to go to the modality of final evaluation. Students who choose continuous assessment will do the different evaluation activities described in the evaluation section throughout the course, that is: two tests, two works, as well as the resolution of practical cases. With these evaluation activities they can reach up to a maximum of six points (three points in relation with each area of knowledge).

In addition, the student will take a final exam that will be held on the date scheduled in the exam calendar of the faculty and which will be evaluated up to a maximum of 4 points (2 points in relation with each area of knowledge). The qualification of the continuous evaluation activities will only be added if the students pass the 2 parts of the final exam.

EVALUATION CRITERIA FOR NON ATTENDEES. FIRST OPPORTUNITY OF EVALUATION

Those students who do not follow the continuous evaluation, will be examined through the final evaluation modality, which will consist of two parts: a written exam with 4 questions of development (2 from each area of knowledge) as well as

the resolution of 4 practical cases (2 from each area of knowledge). The written test will be graded up to a maximum of 8 points (4 points each part) and the resolution of the practical case up to a maximum of two (1 point each part). The mark of the resolution of the practical case will only be added to that of the written exam as long as the students pass the 2 parts of the final theoretical exam. In any case, the competences and learning outcomes evaluated will be the same as in the system of evaluation for attendees.

EVALUATION CRITERIA FOR 2nd OPPORTUNITY AND END OF CAREER EVALUATIONS

1. Students who, opting for the continuous evaluation system do not pass the subject at the first opportunity, will keep the grade they obtained in the continuous evaluation when taking the second opportunity (June exam and, if applicable, following academic year), previous petition to the professor, and having to do exclusively the theoretical part of the exam that will consist, as in the first opportunity, in questions to develop.
2. For those students who do not follow the continuous evaluation system, the evaluation system will be the one established in the Evaluation criteria for non-attendees in the first opportunity.
3. The exam corresponding to the End of Degree Call will be carried out in the same way as the final evaluation modality (evaluation criteria for non-attendees, first opportunity).

The dates and times of the evaluation activities will be detailed in the exams calendar approved by the Board of the Faculty for the 2020-2021 academic year.

Sources of information

Basic Bibliography

Mangas Martín, A y Liñán Nogueras, D.J, **Instituciones y Derecho de la Unión Europea**, Tecnos,
Sobrinó Heredia, J.M, **Textos para el estudio del Derecho Internacional Público, del Derecho de la Unión Europea y del Derecho Internacional de los espacios**, Tirant lo blanch,
Schütze, R., **European Union Law**, Cambridge University Press,

Complementary Bibliography

Abellán Honrubia, V; Vilá Costa, B y Olesti Rayo, A, **Lecciones de Derecho comunitario europeo**, Ariel,
Alcaide Fernández, J; Casado Raigón, R, **Curso de Derecho de la Unión Europea**, Tecnos,
Díez de Velasco, M (Coordinado por JM Sobrinó), **Las Organizaciones Internacionales**, Tecnos,
Sánchez, Víctor, M (dir), **Derecho de la Unión Europea**, Huygens,
Sánchez Ramos, B (dir), **La Unión Europea como actor global. Algunas cuestiones analizadas desde el Tratado de Lisboa**, Tirant lo blanch,
García Gestoso, N, **Soberanía y Unión Europea. Algunas cuestiones críticas desde la Teoría de la Constitución**, Atelier,

Chalmers, D., **European Union law : texts and materials**, Cambridge University Press,

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Law: Constitutional law 1/V08G081V01103
Law: Constitutional law 2/V08G081V01204

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Public international law/V08G081V01303

Other comments

The Manual recommended of the Professors Mangas Martín and Liñán Nogueras is the recommended to prepare the subject in Spanish.

A theoretical group and a practical group of this subject in the degree in law will be delivered in English by Annina Burgin (area of Public International Law) and Tamara Álvarez Robles (area of Constitutional Law).

This subject in the PCEO follows this same guide.

IDENTIFYING DATA				
Dereito administrativo I				
Subject	Dereito administrativo I			
Code	V08G081V01401			
Study programme	Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito público			
Coordinator	Hernández Corchete, Juan Antonio			
Lecturers	Hernández Corchete, Juan Antonio Ruiz Cenicerós, Mauricio			
E-mail	jahc43@hotmail.com			
Web				
General description	Estudo das cuestións principais da parte xeral do Dereito Administrativo. Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results

Contidos	
Topic	
Tema 1- O Dereito Administrativo e a Administración pública: concepto e caracteres; fontes, en particular o Regulamento.	1. O Dereito administrativo determinado polo concepto de Administración pública 2. Caracteres do Dereito administrativo 3. O ordenamento xurídico 4. O Dereito administrativo e normas con forza de lei 5. O regulamento a. Concepto b. Xustificación da potestade regulamentaria c. Distinción entre os regulamentos e os actos administrativos d. A *inderogabilidade singular dos regulamentos e. As relacións entre a lei e o regulamento *f. Clases de regulamentos *g. Límites formais e materiais que condicionan a validez dos regulamentos *h. Os regulamentos ilegais. Técnicas de control da legalidade dos regulamentos
Tema 2- Os suxeitos: As Administracións públicas e a súa organización. O administrado	1. As Administracións públicas a. Personalidade xurídica da Administración b. A diversidade de Administracións públicas c. A capacidade das persoas xurídicas públicas d. Os órganos administrativos. A competencia e. A organización das Administracións territoriais españolas f. A organización das Administracións institucionais e entes corporativos 2. O administrado a. Relacións de supremacía ou *sujeción xeral e especial b. A capacidade de obrar e as súas circunstancias modificativas c. As situacións xurídicas subxectivas
Tema 3- Fundamentos da actividade administrativa: o principio de legalidade da Administración	1. Contido do principio de legalidade 2. Concepto de potestade 3. As técnicas de atribución de potestades á Administración 4. Clases de potestades administrativas 5. En especial, a potestade discrecional e a súa distinción respecto dos conceptos xurídicos indeterminados 6. Técnicas de control da discrecionalidade

Tema 4- Os actos administrativos: clases, elementos, eficacia, validez. O silencio administrativo

1. Concepto de acto administrativo
2. Elementos dos actos administrativos
3. Clases de actos administrativos: relevancia dos diferentes criterios
4. A eficacia dos actos administrativos
 - a. Concepto
 - b. A eficacia inmediata
 - c. Excepcións á eficacia inmediata:
 - i. Eficacia demorada; notificación e publicación dos actos administrativos
 - ii. Eficacia anticipada
5. Teoría da invalidez: graos de invalidez dos actos administrativos
 - a. A anulabilidade dos actos administrativos
 - b. Nulidade absoluta ou de pleno dereito
 - c. Irregularidades non invalidantes
6. O problema da inactividade da Administración
 - a. O deber de resolver e notificar. Prazos
 - b. Efectos do silencio administrativo
 - c. Procedementos iniciados a solicitude do interesado
 - d. Procedementos iniciados de oficio. Caducidade
 - e. Natureza xurídica do silencio administrativo: ficción legal ou acto presunto. A eficacia dos actos presuntos
 - f. Os prazos para recorrer o silencio administrativo
 - g. O silencio administrativo no Dereito urbanístico

Tema 5: O procedemento administrativo

1. O procedemento administrativo común e procedementos administrativos especiais, sectoriais
2. Os principios xerais do procedemento
3. Os interesados
4. Termos e prazos: o seu cómputo
5. Fases do procedemento administrativo: iniciación, instrución e finalización

Tema 6- Os recursos administrativos

1. Concepto e características dos recursos administrativos. Procedementos alternativos de impugnación ou reclamación
2. Clases de recursos administrativos
 - a) Recursos ordinarios: alzada e reposición
 - c) Recurso extraordinario: revisión
 - d) Recursos especiais
3. A revogación dos actos administrativos
 - a) Revogación por motivos de legalidade: a revisión de actos nulos e anulables
 - b) Revogación por motivos de oportunidade
4. A rectificación de erros materiais, de feito ou aritméticos. As reclamacións previas ás vías civil e social
6. A suspensión da eficacia dos actos administrativos en caso de recurso administrativo ou de revisión de oficio

Tema 7- Coacción administrativa. En particular, a execución dos actos administrativos

1. A execución forzosa dos actos administrativos
 - a. Os orzamentos da execución
 - b. Principios do procedemento de execución
 - c. Medios de execución forzosa
2. A coacción directa
3. A vía de feito

Tema 8- Contratos do sector público

1. Introducción: convenios e contratos. Relevancia do Dereito da Unión Europea
2. Ámbito subxectivo
3. Negocios e contratos excluídos
4. Contratos do sector público: criterios de delimitación, sistema de fontes e réxime xurídico
5. As partes no contrato
6. Obxecto, prezo, contía do contrato e garantías
7. A preparación dos contratos. Selección do contratista, adxudicación e formalización dos contratos.
8. Racionalización técnica da contratación
9. A organización administrativa para a xestión da contratación
10. Réxime de invalidez e recurso especial en materia de contratación
11. Efectos, cumprimento e extinción dos contratos. En particular, as prerrogativas da Administración, a modificación dos contratos e as técnicas de garantía do equilibrio económico-financieiro
12. Os contratos administrativos típicos

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Seminario	24	47.5	71.5
Lección maxistral	52.5	60	112.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	20	21

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Seminario	Desenvolveranse as seguintes actividades coa finalidade de repasar ou profundar nos contidos abordados nas sesións maxistrais: Resolución de supostos prácticos; análise de contidos específicos; postas en común e resolución de dúbidas; realización dunha ou varias probas obxectivas; preparación dun recurso administrativo.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor das cuestións principais de cada un dos temas que integran os contidos da guía docente, fomentando a participación dos/as estudantes mediante preguntas. O fondo da asinatura explicárase nalgúns leccións maxistrais co a perspectiva inversa e co a perspectiva das novas tecnoloxías, como experiencias de innovación docente.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Atenderanse e resolverán dúbidas expostas polos estudantes en relación cos contidos da materia e coa realización dos exercicios e traballos propostos
Lección maxistral	Atenderanse e resolverán dúbidas expostas polos estudantes en relación cos contidos da materia e coa realización dos exercicios e traballos propostos

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Seminario	Nos "Seminarios" das clases presenciais tamén se proporá ao alumnado a realización de distintas actividades: casos prácticos, exposición oral dun tema, presentación escrita dun traballo, tarefa colaborativa na aula, etc. Estas actividades só serán avaliadas para os/as alumnos/as que se sometan a avaliación continua. Nestes Semianrios valorarase a participación activa dos estudantes, é dicir, a asistencia máis a participación de calidade. A mera asistencia non se valora.	40	
Lección maxistral	Durante as clases maxistrais, ao fío das explicacións, expóranse aos estudantes preguntas ou supostos de feito para que o alumno desenvolver razoamentos ou deducións relacionados coa materia que se explica. Neste sentido avaliarase a asistencia activa do estudante nas clases maxistrais, é dicir, a asistencia máis a participación de activa calidade no seguimento das leccións da forma activa indicada. A mera asistencia non se valora. Se non se plantexasen preguntas nas sesións maxistrais, esta porcentaxe de avaliación acrecería ao das actividades específicas desenvolvidas nos seminarios.	20	
Resolución de problemas e/ou exercicios	O estudante terá que responder varias preguntas (de corte teórico e/ou práctico), para as que o profesor poderá, en caso de estimalo conveniente, permitir a utilización de textos legais.	40	

Other comments on the Evaluation

Para participar na avaliación continua será requisito indispensable que o/a estudante suba a súa ficha de estudante á plataforma TEMA antes de que conclúa o mes de setembro. Transcurrido dito prazo non se admitirán cambios sobre a desición de seguir ou non a avaliación continua. A cualificación obtida na avaliación continua manterase na segunda convocatoria do curso académico. Para superar a materia é preciso obter un aprobado entre o exame final e a avaliación continua. A cualificación máxima que pode obterse no exame final será de 4, sumándose á puntuación obtida no devandito exame á que correspondese co resto de actividades de avaliación continua. Para que esta suma teña lugar será requisito imprescindible obter un mínimo de 2 sobre 4 no exame final.

En todas as convocatorias o exame final poderá consistir en probas prácticas (resolución de casos prácticos), e/ou probas de resposta curta, e/ou exame oral. Todo este tipo de probas serán de resposta curta poderá consistir, no seu caso, no desenvolvemento da explicación dunha materia de forma pormenorizada. O que non se pedirá ao alumnado é o desenvolvemento total e méramente teórico dos contidos dun tema completo do programa.

Por acordo da Xunta de Facultade, os/as estudantes que non sigan a avaliación continua ou aqueles que faltasen a máis dun 15 por cento das sesións presenciais terán dereito a realizar: a) o examen final común; e b) un exame final teórico-práctico para completar o 100% da nota, distinto do anterior, no que se avaliará a adquisición de todas as competencias globais da materia.

Convocatoria extraordinaria fin de carreira: a) Tipo de exame: Os/as estudantes realizarán un exame teórico-práctico sobre a totalidade dos contidos da materia; b) Sistema de avaliación: o 100% da calificación virá determinada polo resultado do exame teórico-práctico. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade e publicadas na Web <http://cienciasxuridicasedotraballo.webs.uvigo.es>. Non está permitido levar ao examen ningún dispositivo electrónico.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Pablo Menéndez García y Antonio Ezquerro Huerva (Dir.), **Lecciones Derecho Administrativo**, última, Civitas Thomson Reuters, última

García de Enterría, Eduardo y Fernández, Tomás Ramón, **Curso de Derecho Administrativo I y II**, última, Thomson Reuters,

Fernández Ramos, Severiano; Gamero Casado, Eduardo, **Manual básico de Derecho Administrativo**, última, Tecnos,

Esteve Pardo, José, **Lecciones de Derecho administrativo**, última, Marcial Pons,

Martín Rebollo, Luis, **Leyes administrativas: Manual y normas básicas**, última, Civitas,

Complementary Bibliography

Valcárcel Fernández, Patricia (Dir.), **Compra conjunta y demanda agregada en la contratación del sector público. Un análisis jurídico y económico**, 2016, Aranzadi,

Recuerda Girela, Miguel Ángel, **Lecciones de Derecho Administrativo con ejemplos**, 2018, Tecnos,

Martín Rebollo, Luis, **Leyes administrativas**, última, Aranzadi,

Gimeno Feliú, José María (dir.), **Estudio sistemático de la Ley de contratos del sector público**, Aranzadi, Thomson Reuters, 2018

Gamero Casado, Eduardo y Gallego Córcoles, Isabel (Dir.), **Tratado de Contratos del Sector Público**, última, Tirant Lo Blanch,

Hernández Corchete, Juan Antonio, **"El régimen español de los contratos públicos: un sistema para viejos y nuevos fines"**, en **El régimen jurídico de los contratos públicos (Dir. L. Rodríguez)**, Primera, Temis, 2019

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Dereito administrativo II/V08G081V01503

Subjects that it is recommended to have taken before

Dereito: Dereito constitucional I/V08G081V01103

Dereito: Dereito constitucional II/V08G081V01204

IDENTIFYING DATA				
Dereito penal II				
Subject	Dereito penal II			
Code	V08G081V01402			
Study programme	Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dereito público			
Coordinator	Torres Cadavid, Natalia			
Lecturers	Torres Cadavid, Natalia Vázquez Iglesias, María Dolores			
E-mail	nataliatorres@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta materia estúdanse as distintas figuras delictivas contenidas no Código Penal e nas leis penais especiais, o seu ámbito de aplicación e os criterios de interpretación legal, xurisprudencial e doutrinal.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject		Training and Learning Results		
CE54 - Ser capaz de identificar problemas de Dereito penal e de aportar solucións xurídicamente admisibles aos supostos prácticos, manexando adecuadamente as fontes, os principios e valores constitucionais, e a argumentación xurídica.	A2	B1	D1	
	A3	B3	D5	
		B4		
CE53 - Coñecer as distintas figuras delictivas contenidas no Código Penal e nas leis penais especiais, o seu ámbito de aplicación e os criterios de interpretación legal, xurisprudencial e doutrinal.	A2	B1	D1	
	A3	B3	D5	

Contidos	
Topic	
Lección 1. Delitos contra a vida humana independente.	I. Homicidio e as súas formas. 1. Homicidio. 2. Asasinato. 3. Inducción e auxilio ao suicidio. Homicidio-suicidio. A eutanasia.
Lección 2. Delitos contra a vida humana dependente ou en formación.	I. Aborto. II. Lesións ao feto. III. Delitos relativos á manipulación xenética.
Lección 3. Delitos contra a saúde e a integridade persoal.	I. Lesións.
Lección 4. Delitos contra a liberdade.	I. Detencións ilegais e secuestros. II. Ameazas. III. Coaccións.
Lección 5. Delitos contra a integridade moral e trata de seres humanos	I. Das torturas e outros delitos contra a integridade moral. II. Da trata de seres humanos.
Lección 6. Delitos contra a liberdade e indemnidade sexuais.	I. Agresións sexuais. II. Agresións sexuais a menores de dezaseis anos. III. Acoso sexual. IV. Delitos de exhibicionismo e provocación sexual. V. Delitos relativos á prostitución e á explotación e á corrupción de menores. VI. Disposicións comúns.
Lección 7. Omisión do deber de socorro.	I. Omisión do deber de socorro.
Lección 8. Delitos contra a intimidade, o dereito á propia imaxe e a inviolabilidade do domicilio.	I. Descubrimento e revelación de segredos. II. Allanamiento de morada, domicilio de persoas xurídicas e establecementos abertos ao público.
Lección 9. Delitos contra o honor.	I. Calumnia. II. Inxuria. III. Disposicións xerais.

Lección 10. Delitos contra as relacións familiares.	I. Matrimonios ilegais. II. Suposición de parto e alteración da paternidade, estado ou condición do menor. III. Delitos contra os dereitos e deberes familiares. 1. Quebrantamento dos debres de custodia e inducción de menores ao abandono de domicilio. 2. Sustracción de menores. 3. Abandono de familia, menores ou persoas con discapacidade necesitadas de especial protección.
Lección 11. Delitos contra o patrimonio e a orde socioeconómica.	I. Furtos. II. Robos. III. Extorsión. IV. Robo e furto de uso de vehículos. V. Usurpación. VI. Disposicións comúns.
Lección 12. Delitos contra o patrimonio e a orde socioeconómica (continuación)	I. Defraudacións. 1. Estafas. 2. Administración desleal. 3. Apropiación indevida. 4. Defraudacións do fluído eléctrico e análogas. II. Danos. III. Receptación e branqueo de capitais.
Lección 13. Delitos contra os dereitos dos cidadáns extranxeiros.	I. Delitos contra os dereitos dos cidadáns extranxeiros.
Lección 14. Delitos relativos á ordenación do territorio e o urbanismo, á protección do patrimonio histórico e ao medio ambiente.	I. Delitos sobre a ordenación do territorio e o urbanismo. II. Delitos sobre o patrimonio histórico. III. Delitos contra os recursos naturais e o medio ambiente. IV. Delitos relativos á protección da flora, fauna e animais domésticos. V. Disposicións comúns.
Lección 15. Delitos contra a seguridade colectiva.	I. Delitos contra a saúde pública. II. Delitos contra a seguridade vial.
Lección 16. Falsedades.	I. Falsificación de moeda e efectos timbrados. II. Falsedades documentais. 1. Falsificación de documentos públicos, oficiais e mercantís e dos despachos transmitidos polos servizos de telecomunicación. 2. Falsificación de documentos privados. 3. Falsificación de certificados. 4. Falsificación de tarxetas de crédito e débito e cheques de viaxe. III. Disposición xeral. IV. Usurpación do estado civil. V. Usurpación de funcións públicas e intrusismo.
Lección 17. Delitos contra a Administración Pública.	I. Prevaricación dos funcionarios públicos e outros comportamentos inxustos. II. Cohecho. III. Tráfico de influencias. IV. Malversación. V. Outros delitos contra a Administración pública.
Lección 18. Delitos contra a Administración de Xusticia.	I. Prevaricación. II. Omisión dos deberes de impedir delitos ou de promover a súa persecución. III. Encubrimiento. IV. Realización arbitraria do propio dereito. V. Acusación e denuncia falsas e simulación de delitos. VI. Falso testimonio. VII. Obstrucción á xusticia e deslealtade profesional. VIII. Quebrantamento de condena. IX. Delitos contra a Administración de Xusticia da Corte Penal Internacional.
Lección 19. Delitos contra a orde pública.	I. atentados contra a autoridade, os seus axentes e os funcionarios públicos, resistencia e desobediencia. II. Desordes públicas. III. Tenencia, tráfico e depósito de armas, municións ou explosivos. IV. Organizacións e grupos criminais. V. Organizacións e grupos terroristas e delitos de terrorismo. 1. Organizacións e grupos terroristas. 2. Delitos de terrorismo.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	33.5	69.5	103
Resolución de problemas	15	27	42
Exame de preguntas obxectivas	5	0	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor ou profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan casos prácticos e/ou problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno ou alumna debe desenvolver as solucións adecuadas. Adoita empregarse como complemento da lección maxistral.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Atenderanse no horario habitual de titorías dos profesores e das profesoras da materia publicado no centro. Non se atenderán titorías por correo electrónico.
Resolución de problemas	Atenderanse no horario habitual de titorías dos profesores e das profesoras da materia publicado no centro. Non se atenderán titorías por correo electrónico.

Avaliación

Description		Qualification Training and Learning Results			
Resolución de problemas	O sistema de avaliación ao que pode optar o alumnado é de dous tipos: avaliación continua ou avaliación global. O alumnado terá dereito a elixir o sistema polo que será avaliado. A avaliación continua ten carácter preferente, polo que é o que se aplica en principio a todo o alumnado, salvo que, por escrito e seguindo o procedemento e prazo establecidos polo centro, se comunique a elección da modalidade de avaliación global. A asistencia ás clases prácticas é un factor esencial que se valora no proceso de avaliación continua. É preciso ter asistido ao 75% das clases prácticas para poder acceder ao sistema de avaliación continua. No caso de que por calquera motivo o alumnado non poida asistir ao 75%, non poderá participar no sistema de avaliación continua, debendo realizar un único exame final. A proba de resolución de problemas e/ou exercicios consistirá nun exame escrito no que o alumnado debe resolver un ou varios casos prácticos. A data, horario e lugar de realización desta proba serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso académico e documentación concordante. Na avaliación continua esta constitúe a terceira proba, sumándose ás dúas probas tipo test que se explican no seguinte apartado, e supón o 40% da cualificación final da materia.	40	A2 A3	B1 B3 B4	D1 D5
Exame de preguntas obxectivas	Dúas probas tipo test: o sistema de avaliación continua consistirá en dúas probas parciais tipo test ao longo do curso e nunha proba final, consistente na resolución dun ou varios casos prácticos, exposta anteriormente. A dúas probas tipo test consistirán en sendos exames de 25 preguntas, con catro posibles respostas, das cales só unha é correcta. Para a súa cualificación, as respostas incorrectas restan a metade do que suman as correctas, non puntuándose as deixadas en branco. O lugar, data e contido das probas tipo test indicárase pola coordinadora da materia na primeira semana do curso. A cualificación de cada un destes exames supón o 30% da cualificación final da materia. Polo tanto, ambas en conxunto, el 60%.	60	A2 A3	B1 B3 B4	D1 D5

Other comments on the Evaluation

1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA A 1.ª OPORTUNIDADE DE EXAME.

a) SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA. Descríbese nos apartados anteriores.

b) SISTEMA DE AVALIACIÓN GLOBAL. Un único exame, que incluíra a totalidade do temario e constitúe o 100% da cualificación da materia. Constará de dúas partes, unha teórica e outra práctica. A parte teórica consistirá nunha proba tipo test, de 50 preguntas, con catro posibles respostas, das cales só unha é correcta. Para a súa cualificación, as respostas incorrectas restan a metade do que suman as correctas, non puntuándose as deixadas en branco. Esta parte representa o 60% da cualificación final. A parte práctica consistirá en resolver un ou varios casos prácticos. Esta parte representa o 40% da cualificación final. A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma da cualificación de ambas dúas partes. As datas, horarios e lugar de realización destas probas serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso académico e documentación concordante.

2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA A 2.ª OPORTUNIDADE E FIN DE CARREIRA.

Un único exame, que incluíra a totalidade do temario e constitúe o 100% da cualificación da materia. Constará de dúas partes, unha teórica e outra práctica. A parte teórica consistirá nunha proba tipo test, de 50 preguntas, con catro posibles respostas, das cales só unha é correcta. Para a súa cualificación, as respostas incorrectas restan a metade do que suman as correctas, non puntuándose as deixadas en branco. Esta parte representa o 60% da cualificación final. A parte práctica consistirá en resolver un ou varios casos prácticos. Esta parte representa o 40% da cualificación final. A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma da cualificación de ambas dúas partes. As datas, horarios e lugar de realización destas probas serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

SILVA SÁNCHEZ, Jesús María (Dir.)/RAGUÉS I VALLÉS, Ramón (Coord.), **Lecciones de Derecho penal: Parte Especial**, 978-84-18780-83-7, 8.ª, Atelier, 2023

MUÑOZ CONDE, Francisco., **Derecho penal, parte especial**, 22ª., Tirant lo Blanch, 2019

Complementary Bibliography

GONZÁLEZ CUSSAC, José Luis (Coord.)/VIVES ANTÓN, Tomás S./ MARTÍNEZ-BUJÁN PÉREZ, Carlos/ORTS BERENGU, **Derecho penal. Parte Especial**, 6ª., Tirant lo Blanch, 2019

QUERALT JIMÉNEZ, Joan Josep, **Derecho penal español. Parte especial**, 7ª., Tirant lo Blanch, 2015

GÓMEZ RIVERO, Mª del Carmen (Dir.), **Nociones fundamentales de Derecho Penal. Parte Especial. Volumen I**, 3ª., Tecnos, 2018

GÓMEZ RIVERO, Mª del Carmen (Dir.), **Nociones fundamentales de Derecho Penal. Parte Especial. Volumen II**, 2ª., Tecnos, 2015

BOIX REIG, Javier (Dir.), **Derecho Penal. Parte Especial. Volumen 1: La protección penal de los intereses jurídicos personales (Adaptado a la reforma de 2015 del Código Penal)**, 2ª., Iustel, 2016

CORCOY BIDASOLO, Mirentxu (Coord.), **Manual de Derecho Penal. Parte Especial. Doctrina y jurisprudencia con casos solucionados. Tomo 1**, 2ª., Tirant lo Blanch, 2019

SERRANO GÓMEZ, Alfonso/SERRANO MAÍLLO, Alfonso/SERRANO TÁRRAGA, Mª Dolores/VÁZQUEZ GONZÁLEZ, Carlos, **Curso de Derecho Penal. Parte Especial**, 5ª., Dykinson, 2019

ROMEO CASABONA, Carlos Mª/SOLA RECHE, Esteban/BOLDOVA PASAMAR, Miguel Ángel (Coords.), **Derecho Penal. Parte Especial.**, Comares, 2022

MORILLAS CUEVA, Lorenzo (Coord.), **Sistema de Derecho penal. Parte Especial**, 3ª., Dykinson, 2020

LUZÓN CUESTA, José María, **Compendio de Derecho Penal. Parte especial. Edición 2017**, 20ª., Dykinson, 2017

MENDOZA CALDERÓN, Silvia/GÓMEZ RIVERO, Mª Carmen, **Casos prácticos de Derecho Penal. Parte Especial**, 3ª., Tirant lo Blanch, 2015

QUINTERO OLIVARES, Gonzalo (Dir.), **Comentarios a la Parte Especial del Derecho Penal**, 10ª., Aranzadi, 2016

RODRÍGUEZ RAMOS, Luis (Dir.), **Código Penal. Concordado y comentado con Jurisprudencia y Leyes penales especiales y complementarias**, 6ª., La Ley, 2017

GÓMEZ TOMILLO, Manuel (Dir.), **Comentarios prácticos al Código Penal. Tomo I. Parte General. Artículos 1-137**, Aranzadi, 2015

GÓMEZ TOMILLO, Manuel (Dir.), **Comentarios prácticos al Código Penal. Tomo II. Delitos contra las personas. Artículos 138-233**, Aranzadi, 2015

GÓMEZ TOMILLO, Manuel (Dir.), **Comentarios prácticos al Código Penal. Tomo III. Delitos contra el patrimonio y socioeconómicos. Artículos 234-318 bis**, Aranzadi, 2015

GÓMEZ TOMILLO, Manuel (Dir.), **Comentarios prácticos al Código Penal. Tomo IV. Delitos contra el medio ambiente, el patrimonio histórico, la ordenación del territorio y contra la seguridad colectiva. Artículos 319-385 ter**, Aranzadi, 2015

GÓMEZ TOMILLO, Manuel (Dir.), **Comentarios prácticos al Código Penal. Tomo V. Delitos de falsedades, contra la Administración Pública y contra la Administración de Justicia. Artículos 386-471 bis**, Aranzadi, 2015

GÓMEZ TOMILLO, Manuel/JAVATO MARTÍN, Antonio Mª. (Drs.), **Comentarios prácticos al Código Penal. Tomo VI. Delitos contra la Constitución, el orden público. Delitos de traición y contra la paz o la independencia del Estado y relativos a la defensa nacional. D**, Aranzadi, 2015

VVAA, **Memento Penal 2019**, Francis Lefebvre, 2018

MANZANARES SAMANIEGO, José Luis, **Comentarios al Código Penal (Tras las Leyes Orgánicas 1/2015, de 30 de marzo, y 2/2015, de 30 de marzo)**, La Ley, 2016

LAMARCA PÉREZ, Carmen/ALONSO DE ESCAMILLA, Avelina/MESTRE DELGADO, Esteban/RODRÍGUEZ NÚÑEZ, Alicia, **Delitos. La parte especial del Derecho penal**, 4, Dykinson, 2019

TERRADILLOS BASOCO, Juan María (Coord.), **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho Penal. Tomo III (2 volúmenes). Derecho Penal. Parte Especial**, 2ª., Iustel, 2016

TERRADILLOS BASOCO, Juan María (Coord.), **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho Penal. Tomo IV: Derecho penal. Parte Especial (Derecho Penal Económico)**, 2ª., Iustel, 2016

AGUDO FERNÁNDEZ, Enrique/JAÉN VALLEJO, Manuel/PERRINO PÉREZ, Ángel Luis, **Derecho penal aplicado. Parte Especial. Delitos contra el patrimonio y el orden socioeconómico**, Dykinson, 2018

AGUDO FERNÁNDEZ, Enrique/JAÉN VALLEJO, Manuel/PERRINO PÉREZ, Ángel Luis, **Derecho penal aplicado. Parte Especial. Delitos contra intereses colectivos o difusos**, Dykinson, 2019

VENTURA PÜSCHEL, Arturo (Coord.)/ÁLVAREZ GARCÍA, Francisco Javier (Dir.), **Tratado de Derecho penal español. Parte Especial**, Tirant lo Blanch, 2019

SÁNCHEZ-OSTIZ GUTIÉRREZ, Pablo/ÍÑIGO CORROZA, Elena/PEREIRA GARMEDIA, Mario M., **Crimina 3.0**, Ediciones Universidad de Navarra, Eunsa, 2022

ROIG TORRES, Margarita, **Últimas reformas legales en los delitos de violencia de género. Perspectiva comparada**, Tirant lo Blanch, 2018

ESQUINAS VALVERDE, Patricia (Coord.)/MARÍN DE ESPINOSA CEBALLOS, Elena (Dir.), **Lecciones de Derecho Penal. Parte especial**, Tirant lo Blanch, 2018

ZÁRATE CONDE, Antonio (Coord.), **Derecho penal. Parte especial. Obra adaptada al temario de oposición para el acceso a la carrera judicial y fiscal**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2018

RUBIO LARA, Pedro Ángel, **Manual teórico de Derecho penal II. Parte especial de Derecho penal**, Tirant lo Blanch, 2017

ARMENDÁRIZ LEÓN, Carmen (Dir.), **Parte especial del Derecho penal a través del sistema de casos**, Tirant lo Blanch, 2022

AGUDO FERNÁNDEZ, Enrique/JAÉN VALLEJO, Manuel/PERRINO PÉREZ, Angel Luis, **Derecho Penal Aplicado. Parte especial.**, Dykinson, 2020

BOIX REIG, Javier, **Derecho Penal. Parte Especial. Vol. II. Delitos económicos**, Iustel, 2020

SILVA SÁNCHEZ, Jesús Mª/ROBLES PLANAS, Ricardo, **Lecciones de Derecho penal económico y de la empresa. Parte general y especial**, Atelier, 2020

PAÍNO RODRÍGUEZ, Francisco Javier, **Derecho penal. Parte especial**, Universidad Complutense de Madrid (UCM), 2022

REQUEJO CONDE, Carmen, **Introducción al derecho penal patrimonial. Los delitos hurto y robo en el Código penal español**, Aranzadi, 2022

GONZÁLEZ CUSSAC, José Luis, **Comentarios a la LO 14/2022, de reforma del Código Penal**, 978-84-1169-014-0, Tirant lo Blanch, 2023

REIG TORRES, Margarita, **Los delitos de homicidio y lesiones causados por imprudencia con vehículo a motor o ciclomotor**, 978-84-1147-589-1, Tirant lo Blanch, 2023

MORALES HERNÁNDEZ, Miguel Ángel/MARÍN DE ESPINOSA CEBALLOS, Elena Blanca/ESQUINAS VALVERDE, Patricia, **Los delitos contra la libertad e indemnidad sexual. Aplicación práctica, estudio de derecho comparado y propuestas de reforma**, 978-84-1125-379-6, Aranzadi, 2022

Recomendaciones

Subjects that continue the syllabus

Dereito penal de empresa/V08G081V01941

Responsabilidade penal e administrativa no ámbito financeiro-tributario/V08G081V01943

Subjects that it is recommended to have taken before

Dereito penal I/V08G081V01302

Other comments

É imprescindible acudir a clase co texto do Código Penal vixente.

IDENTIFYING DATA				
Sistema xudicial español e proceso civil				
Subject	Sistema xudicial español e proceso civil			
Code	V08G081V01403			
Study programme	Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito público			
Coordinator	Farto Piay, Tomás			
Lecturers	Cachaldora Calderón, Xosé Antón Farto Piay, Tomás Otero Otero, Blanca Teixeira Rodríguez, Xulio			
E-mail	tfarto@uvigo.es			
Web				
General description	A materia Sistema Xudicial Español e Proceso Civil se estrutura en dous partes. Na primeira parte, á que se dedicará 1/3 da carga lectiva, estúdase, basicamente, o concepto e garantías da jurisdicción, a organización dos órganos jurisdiccionais, o persoal dos órganos jurisdiccionais e o colaborador, así como os principios rectores do proceso. A segunda parte, que ocupará os 2/3 da carga lectiva, dedícase ao estudo do proceso civil: suxeitos e obxecto do proceso; desenvolvemento do proceso nas súas distintas modalidades; a proba no proceso civil; as medidas cautelares; os recursos e a execución forzosa.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.			
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica			
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar			
C26	CE32 - Coñecer a organigrama xurisdiccional español e da U.E., a organización e funcións do persoal xurisdiccional e do persoal ao servizo da Administración de Xustiza, así como as institucións básicas do proceso civil e as súas modalidades procedimentais.			
C27	CE33 - Ser capaz de identificar os problemas xurídicos-procesuais de carácter civil e abordar a súa solución mediante a interpretación e aplicación crítica da normativa procesual civil			
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.			
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.			
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.			
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.			

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Nueva	A2	B1	C26	D1
	A3	B3	C27	D3
	A4	B4		D4
				D5

Contidos

Topic

I.- SISTEMA JUDICIAL ESPAÑOL

- 1.- A Xurisdicción e os órganos xurisdiccionais.
- 2.- Os Xuíces e Maxistrados.
- 3.- O Ministerio Fiscal.
- 4.- Avogados e Procuradores.
- 5.- A Oficina Xudicial.
- 6.- Órganos colaboradores co sistema xudicial.
- 7.- Dereito a tutela xudicial efectiva.
- 8.- As ordes xurisdiccionais.
- 9.- Actos procesales e actos de comunicación.
- 10.- A cooperación xudicial interna e internacional.
- 11.- O custo da Administración de Xustiza.
- 12.- Modalidades procedimentales: procesos ordinarios, sumarios e especiais.
- 13.- Os custos do proceso e a asistencia xurídica gratuita.

II.- PROCESO CIVIL

- 1.- Principios informadores.
- 2.- Demanda e contestación á demanda.
- 3.- Audiencia previa.
- 4.- Xuízo.
- 5.- Medios de proba.
- 6.- Sentenza.
- 7.- Terminación anticipada do proceso.
- 8.- Efectos do proceso.
- 9.- Recursos.
- 10.- Medidas cautelares.
- 11.- Execución.
- 12.- Xurisdicción voluntaria

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	52	94.5	146.5
Seminario	22.5	51.5	74
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	1.5	0	1.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	No horario de tutorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/a as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.
Seminario	No horario de tutorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/a as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Ao longo do cuadrimestre realizaranse nas datas indicadas na planificación docente 2 probas tipo test (1 da parte de Sistema Xudicial Español e 1 da parte de Proceso Civil). Estas probas non liberan materia de cara ao exame final.	30	

Exame de preguntas de desenvolvemento	Na data fixada no calendario oficial de exames, realizarase un exame teórico oral ou escrito, que comprende toda a materia.	40
Resolución de problemas e/ou exercicios	Na data indicada polo profesor realizarase unha proba de carácter práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba versará sobre a parte de Proceso Civil.	30

Other comments on the Evaluation

Na materia Dereito Procesal Penal seguiranse dous sistemas de avaliación, tanto na primeira convocatoria (maio/xuño) como na segunda (xullo): avaliación continua ou exame final.

1º.- AVALIACIÓN CONTINUA. O sistema de avaliación continua consistirá en: a) 2 probas teóricas tipo test, que se realizarán nas datas indicadas na planificación docente que se proporcionará aos alumnos ao comezo de curso; a nota media obtida nestas probas representará o 30% da cualificación final. b) 1 proba práctica escrita, que se realizará na data indicada no calendario oficial de exames que representará o 30% da cualificación final. c) 1 proba teórica oral ou escrita, sobre toda a materia, que se realizará na data fixada no calendario oficial de exames e que representará o 40% da cualificación final.

En calquera caso, para que se entenda superada a materia, é necesario obter nesta proba teórica polo menos un 5 sobre 10. De non alcanzarse esta nota mínima de 5 sobre 10, non se procederá ao cómputo da avaliación continua e a nota final corresponderase coa nota obtida na proba teórica.

Notas importantes: a) Para ser evaluado conforme ao sistema de avaliación continua, o/a alumno/a deberá realizar a proba teórica (oral ou escrita), a proba práctica escrita e, polo menos, unha das probas teóricas tipo test. b) Os/as alumnos/as que sigan o sistema de avaliación continua e que non superen a materia na primeira convocatoria (maio/xuño), de facer á segunda convocatoria (xullo) poderán optar por: - Que se lles manteña a cualificación obtida nas probas tipo test e na proba práctica realizadas durante o curso (se ambas constan aprobadas), nese caso o exame consistiría nunha proba teórica oral ou escrita sobre toda a materia, que representará o 40% da cualificación final, e na que deberán obter polo menos un 5 sobre 10 para entender superada a materia. - Facer un exame final nos termos que se indican a continuación.

2º.- EXAME FINAL. Os/as alumnos que decidan non seguir o sistema de avaliación continua ou que non realicen as actividades necesarias para ser evaluados conforme a este sistema, serán evaluados cun exame final, que se realizará na data fixada no calendario oficial de exames e que representará o 100% da cualificación final. O devandito exame constará de: a) Unha proba práctica escrita, consistente no estudo dun caso. Esta proba práctica representará o 20% da cualificación final. b) Unha proba teórica oral ou escrita sobre toda a materia, que representará o 80% da cualificación final.

Nota importante: para poder superar a materia a través do exame final, o/a alumno/a terá que superar as dúas partes do exame. É dicir, na proba práctica, terá que obter polo menos un 1 sobre 2; e, na proba teórica, un 4 sobre 8.

3º.- CONVOCATORIA DE FIN DE CARREIRA. Na convocatoria de fin de carreira o sistema de avaliación será o de exame final nos termos expostos anteriormente.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-24

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- MORENO CATENA, V.; CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho Procesal Civil. Parte general**, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN
- MORENO CATENA, V.; CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho Procesal Civil. Parte especial**, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN
- GÓMEZ COLOMER, J.L. (Y OTROS), **Proceso Civil Derecho Procesal II**, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN
- GIMENO SENDRA, V., **Derecho Procesal Civil Parte General**, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN
- GIMENO SENDRA, V., **Derecho Procesal Civil. Parte Especial**, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN
- DE LA OLIVA SANTOS, A., **Curso de Derecho Procesal Civil I. Parte general**, Centro de Estudios Ramón Areces, ÚLTIMA EDICIÓN
- DE LA OLIVA SANTOS, A., **Curso de Derecho Procesal Civil II. Parte especial**, Centro de Estudios Ramón Areces, ÚLTIMA EDICIÓN
- ORTELLS RAMOS, M., **Derecho Procesal Civil**, Aranzadi, ÚLTIMA EDICIÓN
- MORENO CATENA, V.; CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Introducción al Derecho Procesal**, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN
- GIMENO SENDRA, V., **Introducción al Derecho Procesal**, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN
- ORTELLS RAMOS, M., **Derecho Procesal. Introducción**, Aranzadi, ÚLTIMA EDICIÓN

Complementary Bibliography

- GARBERÍ LLOBREGAT, J. (Dir.), **Los procesos civiles (5 vols.)**, Bosch, ÚLTIMA EDICIÓN
- CORTÉS DOMÍNGUEZ, V.; MORENO CATENA, V. (Coords.), **Nueva Ley de Enjuiciamiento Civil (5 vols.)**, Tecnos, ÚLTIMA EDICIÓN

Recomendacións

IDENTIFYING DATA				
Dereito civil II. Dereitos reais				
Subject	Dereito civil II. Dereitos reais			
Code	V08G081V01404			
Study programme	Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito privado			
Coordinator	Mariño de Andrés, Ángel Manuel			
Lecturers	Mariño de Andrés, Ángel Manuel Martínez Hens, Elena			
E-mail	ammarino@uvigo.es			
Web				
General description	Materia de carácter obrigatorio que trata do concepto de dereito real, a súa adquisición e extinción, do dereito real de propiedade e dos dereitos reais limitados, xunto coa posesión e a publicidade rexistral. Permite coñecer institucións xurídicas esenciais no Dereito civil.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C40	CE48 - Ser capaz de identificar problemas xurídicos de Dereito civil, abordando a súa solución mediante a procura, interpretación e aplicación da normativa civil aplicable ao suposto concreto
C41	CE49 - Coñecer as normas civís relativas aos Dereitos Reais en canto á súa adquisición, extinción e perda, cun específico estudo do dereito real de propiedade e dos dereitos reais limitados, xunto cos modos de publicidade dos devanditos Dereitos reais
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
	A2	B1	C40	D1
Materia de carácter obrigatorio que trata do concepto de dereito real, a súa adquisición e extinción, do dereito real de propiedade e dos dereitos reais limitados, xunto coa posesión e a propiedade rexistral. Permite coñecer institución xurídicas esenciais no Dereito civil	A3	B4	C41	D2
	A4			D3
				D4
				D5

Contidos

Topic	
Tema 1: A relación xurídico-real.	O dereito real: concepto e clases. Figuras intermedias entre o dereito real e o dereito persoal. O xogo da autonomía da vontade nos dereitos reais.
Tema 2: A adquisición dos dereitos reais	Os modos de adquirir: concepto e clasificación. Art. 609 Cc. Teoría do título e o modo. A usucapión. Clases. Requisitos xerais. Requisitos especiais da usucapión ordinaria. Renuncia e efectos. Referencia ao tratamento penal da usurpación.
Tema 3: A extinción e a perda do dereito real.	Causas de extinción e perda. Referencia á consolidación

Tema 4:Dereito real de propiedade	1.O dereito real de propiedade: evolución histórica e concepto actual. Estrutura. Contido do dereito de propiedade: facultades que o integran.Extensión do dereito de propiedade. Límites do dereito de propiedade. Limitacións impostas pola vontade do transmitente.
Tema 5: A ocupación.	O achado. O tesouro oculto. A accesión. A accesión investida
Tema 6: As accións protectoras do dereito real de propiedade. A acción reivindicatoria	Indicacións xerais. A acción reivindicatoria: concepto, requisitos e efectos. A acción negatoria. A denominada acción de cerramento de leiras. A acción ad exhibendum. A acción de deslinde e amojonamiento.
Tema 7: A comunidade de bens. A comunidade romana e a comunidade germánica. A comunidade ordinaria en de o Dereito civil estatal.	A comunidade de bens: concepto e clases. As comunidades "romana" e germánica". A comunidade ordinaria no dereito civil estatal.Alleamento ou disposición da cota privativa. A división da cousa común: efectos.
Tema 8: A propiedade horizontal. As propiedades especiais en xeral. A propiedade intelectual.	Concepto e normativa. Estatutos e normas de réxime interior. Modalidades constitución e título constitutivo. Elementos comúns e privativos. Propiedade das partes privativas e copropiedade dos elementos comúns. Obrigacións do propietario. A cota de participación. Fondo de reserva. Réxime de administración e de representación da comunidade de propietarios. Extinción. As propiedades especiais en xeral. A propiedade intelectual.
Tema 9: Os dereitos reais limitados de goce e goce. O usufruto. A servidume.	O usufruto: concepto e caracteres. constitución. Suxeitos e obxecto do usufruto. Contido do usufruto segundo o Cc. A conservación da forma e a sustancia. Dereitos e facultades do usufrutuário. Dereitos do nudo propietario. Extinción do usufruto. Dereitos de uso e habitación. As servidumes: concepto e caracteres. Clases. Constitución. contido. Servidumes legais e persoais. Servidume de paso: dereito civil de Galicia e Cc. A superficie. Dereitos de voo e subsolo
Tema 10: Os dereitos reais limitados de garantía. A hipoteca. O peñor.	Dereitos reais limitados de garantía. Dereito real de hipoteca: concepto e caracteres. Clases. Constitución. Contido: extensión e efectos da hipoteca. Satisfacción do crédito hipotecario. Modificación e extinción de hipoteca. Dereito real de peñor. Constitución. Contido. Extinción. Hipoteca mobiliaria e peñor sen desprazamento. Referencia ao Rexistro de bens mobles.
Tema 11: Os dereitos reais limitados de adquisición preferente:o tanteo, o retracto e a opción.	Concepto. Clases. Dereito real de tanteo voluntario. Dereito de retracto voluntario. o retracto convencional. Tanteos legais. retractos legais. Dereito real de opción
Tema 12: Os modos de publicidade dos dereitos reais. A posesión. O Rexistro da Propiedade e o Rexistro de bens mobles	Formas de publicidade e de aparencia. A posesión. Estrutura da relación posesoria. Posesión natural e posesión civil. Modos de adquirir a posesión e capacidade requirida. conservación, perda e recuperación da posesión. Liquidación do estado posesorio: froitos, gastos e responsabilidade por deterioracións ou perdas. Efectos da posesión mentres subsiste: as presuncións posesorias. A posesión de BF de cousas mobles: o art. 464 Cc. A protección posesoria. O rexistro da propiedade e o rexistro de bens mobles.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo de casos	16.5	16	32.5
Estudo previo	0	15	15
Lección maxistral	33	21	54
Estudo de casos	1	9.5	10.5
Traballo	1	3	4
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	18	19
Exame de preguntas obxectivas	1	14	15

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Estudo previo	Busca, lectura e traballo de documentación, previo ás clases ou prácticas de laboratorio, que realiza o alumnado de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo. Bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que deberá desenvolver o estudante.

Atención personalizada

Methodologies Description

Lección maxistral	Atención a preguntas e dúbidas formuladas polo alumno nas tutorías da materia. Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Titorial).
Estudo de casos	Atención a preguntas e dúbidas formuladas polo alumno nas tutorías da materia. Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Titorial).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución	20	A3	B4	C40	D1 D3 D4 D5
Traballo	Resumos e/ou cronogramas e/ou exposicións e debates grupales	10	A3	B4	C40	D1 D3 D4 D5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada	40	A2 A4	B1	C40	D1
Exame de preguntas obxectivas	Probas que avalían o coñecemento que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades	30	A2 A4	B1	C40	D1

Other comments on the Evaluation

Entenderase que o alumnado na **avaliación continua na primeira oportunidade**: a.- deberá realizar próbaa test obtendo unha cualificación mínima de 4/10 para compensar.

b.- deberá obter no exame de preguntas de desenvolvemento, para poder compensar unha parte que outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos, sen que ningunha das preguntas teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, sendo polo menos una das preguntas longas composta por dúas opcións das cales se escolle unha.

S e entenderá que o alumnado na avaliación conntinua na segunda oportunidade A. Deberá realizar unha de preguntas de desenvolvemento de toda a materia podendo obter unha cualificación do 70%.

b.- a esta nota sumárase a da as outras metodoloxías. O alumnado que **non se acolla á avaliación continua comunicándoo** no prazo sinalado, deberá facer unha proba final na que se lle formularán en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementada nun respecto daqueles que optasen pola avaliación continuada cun valor do 70% da cualificación e, ademais, uns casos cun valor do 30% da cualificación non realizando nin traballos nin proxectos. Deberá obter para poder compensar unha parte con outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos (sen que ningunha pregunta teña unha valoraciónn inferior a tres puntos sobre dez, contando polo menos unha pregunta con dúas opcións da que se responderá unha). No mesmo curso gardaranse as notas positivas da avaliación continua do primeiro período para o segundo. O alumnado deberá utilizar as últimas edicións da bibliografía recomendada, que teñen carácter auxiliar das explicacións. O sistema de avaliación en segundo período, será igual que no primeiro período, segun sígase a avaliación continua como para aqueles que non a sigan, podendo conseguir ambos o 100% da cualificación Convocatoria Remate de Carreira: O alumno deberá facer unha proba final na que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementada nunha respecto daqueles que optasen pola avaliación continuada cun valor do 70% da cualificación (sen que ningunha pregunta teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, (contando polo menos unha pregunta con dúas opcións da que se responderá unha) e, ademais, uns casos cun valor do 30% da cualificación, e dicir cos mesmos porcentaxes indicadas para o primeiro período para o alumnado da avaliación continua. Deberá obter para poder compensar unha parte con outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos. Alumnado con necesidades especiais: realizarase a adaptación curricular que veña dada por tales necesidades consonte o suxerido polo coordinador de discapacidade por aplicación do correspondente protocolo. As datas e horarios das probas publícanse na web da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo no calendario de probas de

avaliación aprobadas pola Xunta da Facultade. Fontes de información. As datas e horarios das probas publícanse na web da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo no calendario de probas de avaliación aprobadas pola Xunta da Facultade. No Dobre Grao ADE Dereito a Coordinadora é a Profa. Noriega Díaz impartíndose a materia no 2º Cuadrimestre.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

LASARTE ÁLVAREZ, C, **Compendio de Derechos Reales. Derechos Reales e Hipotecario**, Marcial Pons,

DÍEZ-PICAZO, L./GULLÓN,A.,, **Sistema de Derecho civil, volumen III**, Marcial Pons,

ALBALADEJO, M.,, **Derecho civil, tomo III**, Edisofer,

O'CALLAGHAN, X, **Compendio de Derecho civil, tomo III**, Edersa,

Complementary Bibliography

VVAA, **Código Civil actualizado**,

VVAA, **Ley 2/2006 de Derecho Civil de Galicia**,

VVAA, **Legislación Hipotecaria**,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Dereito civil III. Familia e sucesións/V08G081V01501

Subjects that it is recommended to have taken before

Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa/V08G081V01203

Dereito civil I. Obrigas e contratos/V08G081V01301

Other comments

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 1º cuatrimestre do 2º curso e o responsable da materia e o Prof. José Abundancia, impartindo tamén a materia a Profª. Zoraida Álvarez

As datas das probas publicaranse na páxina web da Facultade.